

1 CORINTIOS

Pablo Corinto marārē õādoredea

¹ Y_u Pablo, Sóstenes merā m_{us}sārē õādorea. Marīpu gāāmederosūta Jesucristo y_ure īgūyare buedoregu beyepími. Sóstenes Jesúre b_uremug_u, marīyaguta āārīmi. ² Y_u īg_u merā m_{us}sā Corinto marārē gojáa. M_{us}sā Jesucristore b_uremurā, īg_u merā õārō āārīsīā, Marīpuyarā āārā. Marīpu m_{us}sārē, gajerā āārīpererogue marā marī Op_u Jesucristore: “Iritamuka y_ure!” ārī sērērārē siiudi āārīmí īgūyarā āārīburo, ārīg_u. Jesucristo īgūsā Op_u āārīmi. Irasū āārīmak_u, marīdere marī Op_u āārīmi. ³ Marīpu āārīníg_u, marī Op_u Jesucristo m_{us}sārē õārō iritamu, siuñajārī merā āārīrik_umak_u iriburo.

Marīpu Jesucristo merā m_{us}sārē õārō iritamumi, ārīgojadea

⁴ Umrík_u y_u Marīp_ure ushayari sīníkōāā Jesucristo iridea merā īg_u m_{us}sārē õārō iritamumak_u īāg_u. ⁵ M_{us}sā Cristo merā õārō āārīmak_u, Marīpu m_{us}sārē īgūyamarē āārīpereri õārīrē sīdi āārīmí. Irasirigu m_{us}sārē õārō pémasīrī merā īgūyare gajerārē weremak_u, irire masīmak_u yámi. ⁶ Marīpu irire sīg_u, y_u m_{us}sārē: “Cristo õārō iritamugukumi”, ārīderosūta irire iridi āārīmí. ⁷ Irasirirā marī Op_u Jesucristo dupaturi aariburire yúrā Marīpu sīrīrē opapeokōāā. ⁸ I ūmu peremak_uguedere īg_u turari merā m_{us}sārē Jesucristore b_uremunímak_u irigukumi. Irasirigu marī Op_u Jesucristo dupaturi aarimak_u, marīrē

waja opamerā ããrīmakū irigakumi. ⁹ Marīph, ïgū: “Ãsū irigura”, ããrīdeare keoro irigū ããrīmi. Ígūta mūsārē beyedi ããrīmí, ïgū magū Jesucristo marī Opū merā õãrō ããrīburo, ãrīgū.

Pablo Corinto marārē Marīphyarārē: “Gāme dãkawaribirikōäka!” ãrī gojadea

¹⁰ Yaarā, yū marī Opū Jesucristo dorederosūta mūsārē ãsū ãrī weregura. Sūrosū gūñarī merā wereníka! Mūsā werenírī merā gāme dãkawaribirikōäka! Usuyari merā werení, sūrosū gūñarī merā ããrīrikuka! ¹¹ Yaarā, Cloéya wii marā yure mūsā gāme werení guaseorire werema. ¹² Mūsā ãsū ãrī gāme guaseoyuro: “Gua Pabloyarā ããrā”, ãrī guaseoyuro. Gajerā: “Apoloyarā ããrā”, gajerā: “Pedroyarā ããrā”, gajerā: “Cristoyarā ããrā”, ãrī gāme guaseoyuro. ¹³ Irasū ãrī gāme guaseobirikōäka! Marī Cristore būremurā ããrā. Irasirirā ïgū suguyarāta ããrā. Gāme dãkawarimasīña māa. Yū, mūsāya ããrīburire curusague boabosabiribū. Mūsā, yū wāi merā wāiyesübribū. ¹⁴ Yū Marīpure: “Óaa” ãrī, usuyari sīa. Yū mūsārē deko merā wāiyebribū. Crispo, Gayosā direta wāiyebū. ¹⁵ Irasirirā mūsā: “Gua Pablo wāi merā wāiyesūnerā ããrā”, ãrīmasībea. ¹⁶ Gajerārē Estéfanaya wii marādere wāiyebū, ãrī gūñabū. Gajerāgue tamerārē wāiyebū, ãrīmasībirikoa. ¹⁷ Cristo yure wāiyedoregū píbirimi. ïgū masakare tauri kere gapure weredoregū pími. Iriré yure pígū, masírīmasā werenírōsū werenídorebirimi. Yū, ïgūsā irirosū werenímakū, masaka Cristo curusague boabosadeare

pémasibiribokuma. Irasirirā īgū taburire neō masibiribokuma.

Cristo merā Marīpū turarire, īgū masīrīrē masīsūa, ārī gojadea

¹⁸ Jesucristore būremumerā peamegue beosūmurā, īgū curusague boadea kerere pérā: “Pémasīmerāya bueri āārā”, ārīma. Marī īgū tausūmurā gapure i kerere pémakā, Marīpū īgū turari merā marīrē īgārē būremumakū yámi.

¹⁹ Marīpūya werenírī gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībū:

I ūmu marā masīrīmasā īgūsā masīrīrē ubu āārīrī dujamakū irigura. Gajinorē ēmabéogū irirosū īgūsā pémasīrīrē ēmagura, ārīdi āārīmí Marīpū. ²⁰

²⁰ Irasirirā: “Masīpeokdāa”, ārīrā, ubu āārīrā dujama. Gajerā īgūsā gūñarō buerimasāde irasūta dujama. I ūmu marē ñārō werenímasīrāde irasūta dujama. I ūmu marē: “Óārō masīa”, ārīkerepūrū, Marīpū gapū īgūsā masīrīrē ubu āārīrī dujamakū yámi. ²¹ Marīpū masīgū āārīsīā, i ūmu marārē īgūsā masīrī merā īgūrē masīmakū iribiridi āārīmí. Āsū gapū ārīdi āārīmí. Jesucristoya kerere būremurārē: “Taugura”, ārīdi āārīmí. īgūrē būremumerā gapū iri kerere pérā: “Pémasīmerāya bueri āārā”, ārīma.

²² Judío masaka iri kerere būremumerā: “Marīpū turari merā gajino iri ūmumakū īārāgue būremurāko”, ārīma. Judío masaka āārīmerā griego masakade i ūmu ma īgūsā masīrī direta masīduama. ²³ Gua gapū Jesucristo curusague boadiya kerere werea. Judío masaka iri kerere

²⁰ **1:19** Is 29.14

pérā: “Ígū guare taugʉ meta ãārīmi”, ãrīma. Judío masaka ãārīmerāde iri kerere pérā: “Pémasīmerāya bueri ãārā”, ãrīma. ²⁴ Marī gapʉ Marīpʉ beyenerā ãārīsīā, iri kerere pérā: “Marīpʉ masīgū, turatarigʉ ãārīsīā, Cristo iridea merā marīrē peamegue waabonerārē taugakumi”, ãrī masīa. Marī judío masaka, judío masaka ãārīmerāde Cristore bñremurā ãārīsīā, irire masīa. ²⁵ Cristore bñremumerā gapʉ Marīpʉ Ígū masīrī merā, Ígū turari merā iririre ãsū ãrī gññama: “Ubu ãārīrī ãārā”, ãrī gññama. Ígūsā irasū ãrī gññakerepʉrʉ, Marīpʉ masīrī gapʉ masaka masīrī nemorō õārī ãārītarinʉgārī ãārā. Ígū turari gapʉ, masaka turari nemorō ãārā.

²⁶ Yaarā, Marīpʉ musārē Ígūyarā ãārīdoregʉ siiuburo dupuyuro mʉsā ãārīrikʉdeare gññaka! Mʉsā i ûmʉ marā masīrīmasā, dorerimasā, oparā pñrā irirosū ãārīrā mérāgā ãārīnerā ãārībá. ²⁷ Marīpʉ, i ûmʉ marā masīrīrē gʉyasīñrō taridoregʉ, Ígūsā pémasīmerā ãārīma, ãrīrā gapʉre beyedi ãārīmí. Irasū ãārīmakū, i ûmʉ marā oparārē gʉyasīñrō taridoregʉ, ubu ãārīrā gapʉre beyedi ãārīmí. ²⁸ Ubu ãārīrā gapʉre, masaka ïādʉaña marīrā gapʉre beyedi ãārīmí Ígūyarā ãārīburo, ãrīgū. Oparā irirosū ãārīrā gapʉre ubu ãārīrā dujaburo, ãrīgū, irasiridi ãārīmí. ²⁹ Irasirigʉ neõ sugʉ masakʉ: “Yʉ gajerā nemorō masītarinʉgāgū ãārīmakū ïāgū, Marīpʉ yʉre beyedi ãārīmí”, ãrīmasībirikumi. ³⁰ Mʉsārē Marīpʉ basita Jesucristo merā õārō ãārīmakū iridi ãārīmí. Irasirigʉ Marīpʉ Cristo merā marīrē Ígūyare masīmakū yámi. Ígū merā marīrē: “Óãrā,

waja opamerā ãārīma”, ãrī ïāmi. Irasirirā marī ïgūyarā, peamegue waabonerā ïgū tausūnerā ãārā. ³¹ Irasiriro Marīphya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Neō sugu: ‘Gajerā nemorō masītarinugāgū ãārā’, ãrībirikōburo. Irasū ãārīrōno irigu marī Opū gapare: ‘Turatarigu ãārīsīā, marīrē õātariro iridi ãārīmī’, ãrīburo”, ãrī gojasūdero ãārībú.

2

Cristo curusague boadea kerere gojadea

¹ Yaarā, yu mūsā p̄rogue Marīphya kerere, masaka masībirideare buegu ejagu, masīrīmasā diasari werenírī merā buerosū buebiribu. ² Yu mūsā merā ãārīgū: “Jesucristoya kerere, irasū ãārīmakū ïgū curusague boadea direta buegura”, ãrī gūñabu. ³ Irasirigu mūsā merā ãārīgū, ubu ãārīgū irirosū péñabu. “Gajipoe irigu yu iri kerere õārō buemasībiribokoa”, ãrīgū, güi naradari merā ãārīkubu. ⁴ Yu mūsārē iri kerere b̄aremumakū gāāmegu, masīrīmasā werenírōsū buebiribu. Irasirirā, Marīph turari, Õāgū deyomarīgū iritamurī merā yu mūsārē iri kerere buemakū pérā: “Diayeta ãārā”, ãrī b̄aremubu. ⁵ “Masaka masīrī merā ïgūsā guare buemakū b̄aremua”, ãrī gūñamakū gāāmebiribu. “Marīph, ïgū turari merā guare Jesucristoya kerere b̄aremumakū yámi”, ãrī gūñamakū gāāmegu, irasū buebu mūsārē.

Marī Õāgū deyomarīgū iritamurī merā Marīphre masīā, ãrī gojadea

⁶ Gua mūsārē Jesucristore õārō b̄aremurī oparārē buerā, Marīph wáro masīrī sīrī merā buea. Iri masīrī i ûmama meta ãārā. Irasū ãārīmakū, i

ñmʉ marā masakare dorerāya meta ãärā. I ñmʉma ïgūsā basi masīrī pereakōäroko. ⁷ Gua, Marīpʉ ïgū masīrī merā irideare, neõgorague masaka ïgūsā masībirideare buea. I ñmʉ iriburo dupuyuro, Marīpʉ: “Äsū irigʉra”, ãrī gūñasiadi ãärīmí. Irasirigʉ marīrē tauburire, marī ñmʉgasigue ïgū merā ãärīnburire gūñasiadi ãärīmí. ⁸ Äärīpererā i ñmʉ marā masakare dorerā gapʉ Marīpʉ õärō gūñadeare pémasībirinerā ãärīmá. Irire õärō pémasīrāno ãärīrā, marī Opʉ Jesucristo õätarigure curusague pábiatú wējēbiribonerā ãärīmá. ⁹ Äsū ãrī gojasūdero ãärībú Marīpʉya werenírī gojadea pūgue:

Marīpʉ ïgūrē mañrāya ãärīburire õärō ñmuyusiadi ãärīmí. I ïgū õärī ñmubosadea, ïgūsā neõ ñäbiridea, pébiridea, neõ mérōgā gūñabiridea ãärā, ãrī gojasūdero ãärībú. [☆]

¹⁰ Marīpʉ ïgū irideare, marī masībirideare Õagū deyomarīgū merā marīrē masīmakʉ yámi. Õagū deyomarīgū Marīpʉ gūñarīrē masīgū ãärīpererire masīpeokōämi.

¹¹ Gajigʉ masakʉ gūñarīrē marī neõ masībea. Ígū basi ïgū gūñarīrē masīmi. Ígū irirosüta Õagū deyomarīgū sugʉta Marīpʉ gūñarīrē masīmi. ¹² Marīrē i ñmʉma direta gūñabirikōäburo, ãrīgū, Marīpʉ marīrē Õagū deyomarīgūrē sidi ãärīmí ïgū irirosū gūñaburo, ãrīgū. Marīrē mañgū, Õagū deyomarīgū merā ãärīpereri ïgū sīdeare masīburo, ãrīgū, irasiridi ãärīmí. ¹³ Irasirīrā gua mūsārē Marīpʉyare buerā, Õagū deyomarīgū masīrī sīrī merā buea. Gua basi

[☆] **2:9** Is 64.4

masīrī merā buebea. Irasirirā, Ōāgū deyomarīgū guare buedorerosūta īgūrē oparārē buea.

14 Ōāgū deyomarīgūrē opamerā, Marīphu Ōāgū deyomarīgū masīrī sīrīrē gāāmebema. Irire gāāmemerā: “Ubu āārīrī āārā”, ārīma. Ōāgū deyomarīgū iritamurī merāta marī īgūyare pémasīa. īgūrē opamerā gapu īgūyare neō pémasībema. **15** Marī Ōāgū deyomarīgūrē oparā, īgū iritamurī merā āārīpereri ñerīrē, õārīrē īā beyemasīa. Ōāgū deyomarīgūrē opamerā gapu, marī īgūrē oparā iririre neō īā beyemasībirikuma. **16** Marīphya werenīrī gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībū: “Neō sugu marī Opu gūñarīrē masīgū mámi. Neō suguano īgūrē buemasibirkumi”, ārī gojasūdero āārībū. Marī gapu Ōāgū deyomarīgūrē oparā āārīsīā, marī Opu Cristo gūñarīrē masīa.

3

Marīphyarā īgūrē moāboerā āārīma, ārī gojadea

1 Yaarā, yu Ōāgū deyomarīgū doreri irirārē buerosū mūsārē buebiribu. I ûmhu marā Ōāgū deyomarīgūrē opamerā irirosū mūsā āārīmakū īāgū, irasiribu. Cristoyare mūsā buremuturabirimakū īāgū, majīrāgārē buerosū mūsārē buebu. **2** Irasirigu, majīrāgā baari baamasīmerā, ūpīku dita mirīrā irirosū mūsā āārīmakū īāgū, diasabiri direta mūsārē buebu. Daporadere mūsā diasari buerire pémasībea dapa. **3** Mūsā, Ōāgū deyomarīgūrē opamerā irirosū gāme uburikurā, gāme īādūamerā, gāme dūkawaridūharā

yáa. Irasirirā i ûmh marā ïgsā noó gāâmerō iridharosū yáa. ⁴ Musā: “Yu Pabloyagu âârā”, gajigu: “Yu Apoloyagu âârā”, ârī werenía. Irasū ârîrā, i ûmh marā masaka Õágu deyomarïgûrē opamerā irirosū werenía.

⁵ Gua Apolos merā, ¿nasirirā âârîrī musā ïâmaku? Gua Marípure moâboerā âârā. Gua ïgu iridorederosûta yáa. Irasirirā gua Jesucristoya kerere weremaku péra, musā ïgrē buremunugâbu. ⁶ Yu neõgoraguere musârē buepurорibu. Irasirigu sugu oteri yerire otegu irirosū iribu. Irasiriadero puru, Apolos musârē buenemogu, oterire koregu irirosū iridi âârîmí. Marípu gapu oteri purimaku irirosū musârē Jesúre buremunugâmaku iridi âârîmí. ⁷ Irasirirā oteri yerire oterimasâ, korerimasâde ubu âârîrâ âârîma. Marípu gapu iri oterire purimaku irigu âârîmi. Ígu suguta irire irimasími. ⁸ Otepurорidi, puru iri oteadeare koredi ïgsâ suro merâ moâboerimasâ âârîma. Marípu ïgsâ moâderopâ ïgsârē keoro wajarigukumi. ⁹ Gua Marípuyarâ ïgrê moâboerâ âârâ. Musâ guayarâ âârîbea. Marípuyarâ âârâ. Irasirirâ musâ ïguya pooere otedea irirosû âârâ.

Irasû âârîmaku, musâ ïgu wári wii irimurîri wii irirosû âârâ. ¹⁰ Wii irimerëgu borari keoro nûpurorigu irirosû, yu, Marípu iritamurô merâ musârê Jesucristoyare keoro buepurорibu. Puru gajerâ musârê buenemorâ, iri wiire peomurîrâ irirosû irirâkuma. Iri wiire odorâ irirosû musârê buenemorâ, goepeyari merâ keoro buero gââmea.

¹¹ Marípu Jesucristore sugureta pídi âârîmí masakare tauburo, ârígu. Irasirigu yu

mäsärē buegʉ, Jesucristo masakare tauri kerere buepʉrɔribʉ. Neō sugʉno iri kerere gorawayumasibirkumi. ¹² Jesucristoyare õārõ keoro buenemorã, oro, plata, gaji wajapari ʉtāyeri merã wii irirã peomarĩārã irirosū irirākuma. Gajerã gapʉ piriri yuku merã, tá merã, mijí pũ merã tiiamurĩārã irirosū irirākuma. Ígūsā irirosū gajerã mäsärē buenemorã, ubu ãārĩrĩrẽ, mata pererinorẽ buerākuma. ¹³⁻¹⁴ I ʉmʉ peremakã, Jesucristo masakare Ígūsā buedeare: “I mʉsã buedea õābʉ, i õābiribʉ”, ãrī weregʉkumi. Oro, plata, wajapari ʉtāyeri merã iridea gapʉ peamegue soemakã ʉjãbirikoa. Yuku, tá, pūrĩ merã iridea gapʉ ʉjãpereakōārokao. Irasirigʉ, gajinorẽ peamegue soegʉ, ɬdií ʉjãrokuri, dií ʉjãbirikuri? ãrī beyerosū, Jesucristo Ígūsā õārõ, ñerõ buedeare beyegʉkumi. Óārõ keoro buedire keoro wajarigʉkumi. ¹⁵ Óārõ keoro buebiridi gapʉre wajaribirkumi. Gajino ʉjãrõsū Ígʉ buedea waja, wajataboadea pereakōārokao. Ígū wajatabirikeregʉ, peamegue waabirkumi. Tausūgʉkumi. Wii ʉjãmakã duriwiriagʉ irirosū mérõgā tarigʉkumi.

¹⁶ ¿Mʉsã masiberi? Óāgʉ deyomarígʉ maríguere ãārĩmi. Irasirirã Marípʉya wii irirosū ãārã.

¹⁷ Ígãya wii irirosū ãārĩrã, Ígãyarã ãārã. Irasirigʉ Marípʉ Ígãyarãrẽ poyanorẽrãnorẽ poyanorẽgʉkumi.

¹⁸ Mʉsã basi péwisibirikōāka! “Yʉ i ʉmʉ marã buerire masitarinugãgʉ ãārã”, ãrĩbirikōāka! Irire masimerã irirosū ãārĩka! Irasirimakã, Marípʉ diayeta õārõ masirã dujamakã irigʉkumi. ¹⁹ I

ūmu marā īgūsā masīrī, Marīpu īāmaku ubu ãārīrī ãārā. Marīpuya werenīrī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārību: “Marīpu gapu masīrīmasā: ‘Ãsū irirāra’, ãrī gūñaderosū iriduarire iribirimaku yámi”, ãrī gojasūdero ãārību. ²⁰ Gajeroguedere ãsū ãrī gojasūdero ãārību: “Marī Opu, i ūmu marā masīrīmasā gūñarīrē masīmi. Irire masīgu: ‘Ubu ãārīrī ãārā irī’, ãrī ūmu”, ãrī gojasūdero ãārību. ²¹ Irasirirā musārē buegure: “Gajigu nemorō õarō buemi”, ãrībirikōāka! Marīpu ãārīpereri musāya ãārīburire sīsiadi ãārīmī. ²² Irasirigu yure, Apolare, Pedrore iriumi musā õarō ãārīburire buedoregu. Irasū ãārīmaku, i ūmuma, musāya ãārīburire sīdi ãārīmī. Dapora musā ãārīburire, musā boadero purugue ãārīburidere sīdi ãārīmī. I ãārīpereri musāya ãārā. ²³ Irasū ãārīmaku, musā Cristoyarā ãārā. Cristo Marīpuyagu ãārīmi. Irasirirā musā Cristo merā Marīpuyarā ãārā.

4

Pablo, Jesucristo īgūyare buedoregu pínerā moārīrē gojadea

¹ Musā guare: “Cristore moāboerimasā ãārīma”, ãrī gūñarō gāāmea. Guare Marīpuya kerere, masaka masībirideare buedoregu pídi ãārīmī. ² Moārīmasā īgūsā opu dorerire keoro irirā irirosū gua Cristore moāboerimasādere īgū dorerire keoro iriro gāāmea. ³ Musā yure: “Marī Opuyare õarō buemi, o õarō buebirimi”, ãrīmaku, neō bujawerebirikoa. Gajerā masaka, yu buerire: “Keoro ãārā, o keoro ãārībea”, ãrīmakudere neō bujawerebirikoa. Yu baside yu buerire: “I

gapare õärõ buebu, i gapare õärõ buebiribu”, ãr̄imasibirkoa. ⁴ Yu buedeare gũñagu: “Ñerõ buekubu”, ãr̄i gũñabea. Irasirigu: “Yu ñerõ bueda waja, waja opáa” ãr̄imasibea. Marí Opu suguta yu buerire: “Óägoráa, o õäbea”, ãr̄i masími. ⁵ Irasirirã marí Opu i ümugue dupaturi aariburo dupuyuro gajeräre: “Ígu dorederosu keoro iribema”, ãr̄i werewuabirkóaka! Ígu dupaturi aarigu, ãär̄ipereräre ígsã iridea gajerá masibirideare masímaku irigukumi. Ígsã gũñarígue: “Ãsu iriduakoa”, ãr̄i gũñadeadere masímaku irigukumi. Irasirigu Marípu õärõ iriräre: “Óärõ iribu”, ãr̄igukumi. Ígsã õärõ irideropu ígsãre keoro irigukumi.

⁶ Yaarã, musãya ãär̄iburire gua Apolos merã iririkurire werebu, musãde gua irirosuta iriburo, ãr̄igu. Marípuya wereníri gojadea pugue ígu dorerire tarinugäbirikóäburo, ãr̄igu, musãre irire werebu. Irasirirã musã guare íäkûñra: “Guare buegu gapu, musãre buegu nemorõ masítarinugãmi”, ãr̄ibirkoka. ⁷ Musã gajerá nemorõ masítarinugãra ãär̄ibea. ãär̄ipereri musã opari, Marípu musãre suidea dita ãärã. Ígu suidea ãär̄ikerepuru, iro tameräre, ¿nasirirã musã basi: “Íguyre masípeokoa”, ãr̄iri? Ígu musãre masírure sibirimaku, neõ masibiribokoa. Ígu musãre masímaku iridea direta masu.

⁸ Musã i gapare ãsu ãr̄i gũñadáa: “Gua ãär̄ipereri opáa. Marípuyre masípeokóää”, ãr̄i gũñadáa. Irasirirã gua musãre íguyre buenemomaku gãämebea. Musã oparu irirosu: “Ãär̄ipereri

mas̄itarinugārā ãārā”, ãrī gūñadáa. M̄sā diayeta oparā irirosū ãārīpereri mas̄itarinugārā ãārīmakū õātaribokoa. Irasirirā gua m̄sārē buerāde m̄sā merā oparā irirosū ãārībokoa. ⁹ Yū ãsū ãrī péñáa: “Marīp̄u guare Jesucristoyare buedoregu pígu, ãārīpererā nemorō ubu ãārīrā irirosū ãārīdoregu pídi ãārīmí”, ãrī péñáa. Irasirirā gua wējébeosūmurā irirosū ãārā. Ñārīpererā i ûmu marā masaka, Marīpure wereboerā ūrō gua ñerō taria. ¹⁰ Jesucristoya kerere gua buemakū, masaka guare: “Pémásímerā ãārīma”, ãrīma. M̄sā gapu m̄sā basi: “Gua Cristoyare pémásípeorā ãārā”, ãrīko. Gua, m̄sā ïāmakēta ubu ãārīrā ãārā. M̄sā gapu: “Gua oparā irirosū ãārā”, ãrīko. Masaka gua gapure ubu ïābéokōama. M̄sā gapure goepeyari merā ïāma. ¹¹ Gua neñgoragueta ñerō tarip̄urorimurīrīnerā, daporaguedere irasūta ãārīkōaa. Úaboáa, ñemesibua, surí opabea. Jesucristore b̄remumerā guare b̄ro ñerō iribirama. Gua buegorenasiā, wiiri opabea. ¹² Irasū ãārīmakū, guaya ãārīburire, gua baaburidere, gua basi moãpoyáa. Gajerā guare ñerō werenímakū, gua gapu Marīpure ïgūsāya ãārīburire sērēbosáa. Gajerā gua noó waaro guare ñerō irimakū, ubu péñakōaa. ¹³ Gajerā guare ñerō ãrī werewuamakū, gua gapu ïgūsārē ãmuduarā, ïgūsārē õārō merā werea. I ûmu marē ïgūsā gāâmebirire ïgūsā b̄odea irirosū guare ïāma. Neñgoragueta guare doop̄urorinerā, daporaguedere irasūta dooníkōama.

¹⁴ Irire gojagu, m̄sārē guyasírīdoregu meta yáa. Yū m̄sārē maigū, yū pūrārē irirosū werea.

15 Wárã gajerã diez mil gora mäsärẽ Cristoyare buebonerã ääríkerepuru, ïgã masakare tauri kerere buepuroridi suguta äärími. Iri kerere mäsärẽ buepuroridi yta äärã. Yü iri kerere buemakã pérã, mäsä ïgürẽ bñremunugabu. Irasirigu yü mäsäpa irirosü äärã. **16** Irasirigu mäsärẽ: “Yü iririkarire, majrã ïgüsä pagure ïækülrõsü ïækültuyaka!” äri werea.

17 Mäsä irire irimakã gäämegü, Timoteore mäsä parogue iriuia. Ígã yü buedi yü magü irirosü, yü maigü äärími. Marí Opü gäämerösü keoro iriniköämi. Yü Cristore bñremugü iririkarire mäsärẽ güñamakã irigukumi mäsäde irasüta iriburo, ärigü. Irasirigu, äärípererä Cristore bñremurärẽ äärípererogue äärírärẽ yü buederosüta mäsärẽ buegukumi. **18** Suräyeri mäsä watope äärírärä: “Pablo gua puro aaribirikumi”, äri güñañurä. Irasirirä ïgüsä basi: “Gua gajerä nemorõ masitarinugärä äärã”, äri, güñaniköäñurä. **19** Yü gapü äsü äri güñáa: “Marí Opü gäämemakã, mata mäsä parogue waagura”, äri güñáa. Irogue ejagu, masitarinugärä äärã, äri werenírärẽ ïagura. Iri direta ïabirikoa. “¿Diayeta ïgüsä marí Opü turari merä ïgøyare irirata yári?” äri ïagukoa. **20** Marípu ïgøyarärẽ doreri äsü äärã. Marí ïgøyare wereníkererä irire marí iribirimakã, marí werenírĩ wajamáa. Ígã turari merä ïgøyare irimakã gäämemi. **21** ¿Neenorë gäämekuri mäsä? ¿Mäsä parogue mäsä ñerõ iriri waja mäsärẽ turigu waamakã gäämekuri, o mäsä õärõ iriri waja gapure ushayari merä mäsärẽ weregu waamakã gäämekuri?

5

Ñerō irigure béoka! ãrī gojadea

¹ Gajerā ãsū ãrī kere werema yure. Sugu musā merāmu ïgū báamorēta marāpokuyupu. Irire pégū, pégukakdābu. Gajerā Marípure masímerā ãäríkererā, irasúgora ñerō iribema. ² ïgū ñerī irigū musā merā ãäríkerepuru, musā gapu: “Gua gajerā nemorō õarā ãarā”, ãrī gūñadáa. Irasú gūñarōno irirā, ïgū ñerī iriri gapure buro bájawereri merā gūñaka! Irasirirā, ïgū ñerō iririre piribirimakā ñārā, ïgūrē békodāka! Musā merā nerēdorebirikdāka!

³ Yu gapu musā purogue ãäríbirikeregū, yu gūñarī merā musā merā ãärígú irirosú ãarā. Irasirigū yu gūñarīgue musārē: “ïgū ñerō irigure békodārō gāâmea”, ãrī gūñasiáa. ⁴ Irasirirā musā, marí Opu Jesucristoyarā, ïgū dorero merā nerēka! Yude, yu gūñarī merā musā merā nerēgú irirosú ãärígukoa. Marí Opu Jesúde ïgū turari merā musā merā ãärígukumi. ⁵ Musā irasú nerērā, ïgū ñerō irigure békodāka, wātēa opu Satanás ïgū gāâmerō ïgūrē iriburo, ãrīrā! Irasirigu ñerō tarigu, ïgū ñerō iririre pirigukumi. Marí Opu Jesús i ûmugue dupaturi aarigú, ïgūrē taugukumi.

⁶ ïgū ñerō irigure bémorā: “Gua gajerā nemorō õarā ãarā”, ãrī gūñabirikdāka! Musā ïgū ñerō iririre ubu ñākodārā, ãärípererā musāde ïgū ñerō iririre pérēbejarako. ¿Musā ãsū ãrī wererire masíberi? “Párē irirā, mérögā pā wemasárī poga merā trigo pogare morékuma. Puru iri wemasāseyakdāko”, ãrī werea. Iri poga wemasāseyarosúta ñerēde musāguere õarō seyakdārokao. ⁷ Irasirirā ïgū ñerī irigure békoka, gajerāde ñerō iriri, ãrīrā!

Ḡuayarā, judío masaka pascua bosen̄ irimurā pā wemasāmak̄ iriri pogare b̄éokuma. Irire b̄éorosūta m̄asā ñer̄i iririre b̄éoka, ñer̄irē opamerā ãār̄imurā! Pascua bosen̄ ãār̄imak̄, judío masaka ovejare wējēkuma īḡusā ñer̄i iridea wajare Mar̄ip̄ure b̄éodorerā. Oveja boaderosūta Cristo mar̄i ñer̄o iridea waja boabosadi ãār̄imí Mar̄ip̄u mar̄irē: “Ñer̄ mar̄irā ãār̄ima”, ãr̄i ïāburo, ãr̄iḡu. ⁸ Irasirirā mar̄i ñer̄i iririk̄udeare pirikōārō gāāmea. Ñer̄irē iriro mar̄irō ãār̄irō gāāmea. Irrigatori mar̄irō, diayema õarō werenir̄i merā ãār̄irō gāāmea.

⁹ Ȳu m̄asārē iripoegue gojadea pūgue ãsū ãr̄i gojab̄: “Nomerē ñer̄o gāmebirarik̄urārē wapik̄ubirikōāka!” ãr̄i gojab̄. ¹⁰ Ȳu irasū gojagu: “Ãār̄ipererā ñer̄o iririmasa i ûmugue ãār̄irārē neō wapik̄ubirikōāka!” ãr̄iḡu meta irib̄. I ûmuguerre noó m̄asā waaro Jesúre b̄uremumerā ãār̄ima. Nomerē ñer̄o gāmebirarik̄urā, gajerāyare buro gāāmerā, yajarimasā, keori weadeare b̄uremurīmasā wárā ãār̄ima. īḡusā ãār̄ipererogue ãār̄imak̄, īḡusāno mar̄irōgue waamasīñā máa. ¹¹ ãsū gap̄ ãr̄i gojab̄: “Surāyeri m̄asā merā ãār̄irā: ‘Jesúre b̄uremu’, ãr̄ikererā ñer̄i iririk̄umak̄ ïārā, īḡusārē wapik̄ubirikōāka!” ãr̄i gojab̄. “Irasirirā nomerē ñer̄o gāmebirarik̄urārē, gajerāyare buro gāāmerārē, keori weadeare b̄uremurārē, gajerārē ñer̄o kere wererārē, mejārik̄urārē, yajarik̄urārē wapik̄ubirikōāka! Irasiririk̄urāno merā neō baabirikōāka!” ãr̄i gojab̄. ¹²⁻¹³ Mar̄ip̄u Jesúre b̄uremumerārē īḡusā ñer̄o iridea waja wajamoāḡukumi. Irasirigu ȳu m̄asārē: “Wajamoāka īḡusārē!” ãr̄ibea. M̄asā

tamerā m̄asā merā ãärīrārē īgūsā ñerō irimakā ñārā, īgūsārē wajamoāka! Marīpuya werenírī gojadea pūgue gojaderosūta irika! Åsū ãrī gojasūdero ãärībú: “Suḡ m̄asā merā ãärīgū ñerō irimakā ñārā, ëgūrē béokōāka!” ãrī gojasūdero ãärībú. Irasirirā m̄asā merā ãärīgūrē ëgū b̄amorē ñerō irigure béokōāka!

6

Jesúre b̄remurā gāme wereſārīrē gojadea

¹ M̄asā basi gāme guaseorā, ¿nasirirā wereſārīrē beyerimasā Jesúre b̄remumerā p̄rogue ãmudorerā waari? Jesúre b̄remurārē m̄asā merāmarārē wereſāduarā, gajerā Jesúre b̄remurārē irire ãmudorerā waaro gāāmea. ² ¿Ire m̄asā masīberi? I ûmu peremakā, marī Jesúre b̄remurā Marīpuyarā ãärīsīā, Jesús merā i ûmu marārē dorerā ãärīrāko. Irasirirā ëgūsārē doremurā daporadere marī gāme guaseorire ãmudoremasīā. ³ ¿Idere masīberi m̄asā? Marī Jesús merā Marīpūre wereboerā ûm̄gasigue ãärīrārē dorerāko. Irasirirā ëgūsārē doremurā ãärīsīā, i ûmu madere ãmudoremasīā. ⁴ ¿Nasirirā i ûmu marārē gāme guaseorā, Marīpuyare masīmerā p̄rogue irire ãmudorerā waari? ⁵ M̄asārē ḡyasīrīburo, ãrīgū, ire gojáa. ¿M̄asā watopeguere neō suḡ masīgū, m̄asā guaseorire ãmugūno marīgorakōārī? ⁶ M̄asā merām̄asīmerā masīgūno gap̄ure ãmudorerono irirā, gajiḡ Jesúre b̄remugūrē wereſāduarā, Jesúre b̄remumerā p̄rogue ãmudorerā waáa.

⁷ Irasiriro, m̄asā gāme guaseorā, m̄asā basi ãmumasīmerā, Jesúre b̄remumerā p̄rogue irire

ãmudorerã waamakã õäbea. Ìgësärẽ weresärõno irirã, gajerã Jesûre bñremurã mñsärẽ diaye iribiri-deare, mñsärẽ yajadeare irasñ ïäkõämakü nemorõ õäboakuyo. ⁸ Mñsã Jesûre bñremurã ãäríkererã, gajerã mñsäyäärẽ diaye irimerã, mñsäde ìgësäyare yajarã yáa.

⁹ ¿Ire mñsã masñberi? Ñerõ iririkurã Marípñ ìgäyäärẽ doreroguere waabirkuma. Ire péwisibirikõäka! Ùma nomerẽ ñerõ gämebirarikurã, keori weadeare bñremurñmasã, gajigü maräpore ëma maräpokurã, gajego maräpñ merã ñerõ iririkurã, ùma seyaro ìgësä dupñri merã ñerõ iririkurã, nomede ìgësä seyaro ñerõ iririkurã Marípñ pñrogue waabirkuma. ¹⁰ Irasñ ãärímakü, yajrimasã, gajeräyare buro gäämerñmasã, mejärikurã, gajerärẽ ñerõ kere wererimasã, ãrígatori merã gajeräyare yajrimasã neõ Marípñ pñrogue waabirkuma. ¹¹ Iripoeguere mñsã suräyeri irasiririkurã ãärínerã ãärílbú. Irasiririkurã ãäríkerepñrñ, Marípñ mñsã ñerñ oparire koedi ãärílmí ìgäyäärã ãärímakü irigü. Irasirigü mñsärẽ: “Õärã, waja opamerã ãäríma”, ãrñ ïämi. Marí Opñ Jesucristo iridea merã, Õägü deyomarígü mñsäguere ãärírlí merã irasñ ãrñ ïämi.

Mariya dupñ merã õärlö iridorea, ãrñ gojadea

¹² Masaka suräyeri ãsñ ãrñ wereníma: “Marí iriduarire noó gäämerõ irimasña”, ãrñ wereníma. Irasüta ãärã, ãärílõ tamerã. Yü iridhari gajerärẽ iritamubirimakü ïägü, irire iribe. Irasirigü irire piridagü, pirikõärlõ gäämea. ¹³ I masaka werenírlí diayeta ãärã. Åsñ ãrñ wereníma: “Baari, mariya paruma ãäríburi ãärã. Mariya paru, baari

baasādiru ãārā”, ãrī wereníma. Marīpū gapū i pe wāirē peremakū irigukumi. Irasiriro baari, marīya paru irasū ãārīkōārō yáa. Åsū gapū ãārā. Marīpū, marīya dupū irigu, ñerīrē uaribejaburi dupure iribiridi ãārīmí. Marī Opū Jesucristo gāāmerī gapure iriburi dupū ãārā. Ígūta marī merā ãārīgū marīya dupū Opū ãārīmi irire õārō iribu. ¹⁴ Marīpū ígū turari merā marī Opū Jesucristo boadero pūru, ígūya dupure masūdi ãārīmí. Ígūrē masūderosūta marī boadero pūru, marīya dupudere masūgukumi.

¹⁵ ¿Ire māsā masīberi? Marī Cristoyarā ãārīmakū, marīya dupū, ígūya dupuma ãārīrī irirosū ãārā. Marī irasū ãārīrā, nomeō ūma merā ñerō iririkurimasō merā ñerō irimakū õābirigorakōā. Irasirirā irinorē neō iribirikōādorea. ¹⁶ ¿Idere māsā masīberi? Marīpuya werenírī gojadea pūgue åsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Ùmúu, nomeō merā marāpokugu, pērā ãārīkererā, Marīpū fāmakū su dupū irirosūta ãārīrākuma”, ãrī gojasūdero ãārībú. Irasirigu sugu ñegō merā marāpokumakū, ígūya dupū igoya dupū merā ãārīrō, su dupū irirosūta ãārā. ¹⁷ Irasūta sugu marī Opū Jesucristore būremugū ígū merā pērā ãārīkererā, su dupū irirosūta ãārīma. Irasirirā su gūñarīta opama.

¹⁸ Irasirirā ūma nomerē gāmebirarire neō iribirikōāka! Gaji marī ñerō iririre irirā, marīya dupuguerre ñerō iribe. Ùma ígūsā marāposā nome ãārīmerā nomerē gāmebirarā gapū ígūsā basi ígūsāya dupure ñetariro irirā yáma. Cristoya dupuguerre ñerō irirā irirosū yáma. ¹⁹ ¿Māsā ire masīberi? Marīpū marīrē Õāgū deyomarīgūrē

s̄idi ãār̄imí. Irasirigu Õāgū deyomarīgū marīguere ãār̄imakū, marīya dupu īgūya wii irirosū ãār̄a. Irasiriro marīya dupu marīya dupugora ãār̄ibe. **20** Marīpu marīrē buro maigū, Jesucristore iriudi ãār̄imí marī ñerī iridea wajare wajaridoregu. īgūyarā ãār̄iburo, ãār̄igū, irasiridi ãār̄imí. Irasirirā marī īgū wajarinerā ãār̄isīā, marīya dupu merā Marīpu gāāmerōsūta iriro gāāmea gajerāde īgūrē buremuburo, ãār̄irā.

7

Mojōsiarimarē gojadea

1 Daporare m̄asā yure s̄erēñā gojadeare yujugura. Marāpokubirimakū, marāpukubirimakū, õāgoráa. **2** Irasū ãār̄ikerepuru, ãār̄ipereroguere ûma nomerē gāmebirari ãār̄a. Irasirirā ûma īgūsāku marāpokuro gāāmea, gajerā nome merā ñerō iriri, ãār̄irā. Nomede īgūsāku marāpukuro gāāmea, gajerā ûma merā ñerō iriri, ãār̄irā. **3** Marāpokugu ëgū marāpo merā õārō ãār̄ikuro gāāmea. Igode marāpu merā õārō ãār̄ikuro gāāmea. **4** Marāpukugore igoya dupu igoya dita ãār̄ibe. Igo marāpu gāāmerōsūta ëgū merā ãār̄irō gāāmea. Igo marāpudere ëgūya dupu ëgūya dita ãār̄ibe. ëgū marāpo gāāmerōsūta igo merā ãār̄irō gāāmea. **5** Åsū iriburo. Igo marāpu igo merā ãār̄idhamakū yujuburo. ëgūde igore yujuburo. ëgūsā Marīpure s̄erēmurā: “Irikunurī marī irirkarinorē iribirikõārā”, ãār̄ ãmuadero puru merē irasū iribirikõāburo. Marīpure s̄erē odoaderero puru, dupaturi ëgūsā ãār̄irikuderosūta

ãārīburo doja. Ígūsā irasiribirimakū, wātī Ígūsārē gajerā merā ñerō irimakā iribokumi.

6 Yū mūsārē ire dorerigora irirosū werenígū meta yáa. Mūsā irasū irimakū õāroko, ãrīgū, irasū ãrā. **7** Yū ãsū ãrī gūñáa. Æärīpererā mūsā yū irirosūta marāpo marīrā ãārīmakū gāāmeadikoa. Marīpū gapū marī ãārīpererārē sūrosū píbiridi ãārīmí. Surāyerire marāpo marīmurārē, o marāpū marīmurārē pídi ãārīmí. Gajerā gapūre marāpokumurārē, o marāpukumurārē pídi ãārīmí.

8 Irasirigū mūsā marāpo marīrārē, marāpū marīrārē, wapiweyarā nomerē ãsū ãrā. Yū irirosū mūsā marāpokubirimakū, o marāpukubirimakū õāgoráa. **9** Úma, nome merā ãārīduarire nūgāmerāno marāpokuburo. Nomede irasūta iriburo. Ígūsā marāpokumakū, marāpukumakū õāgoráa. Irasirirā Ígūsā nome merā, úma merā ãārīduari direta gūñanibirkuma.

10 Marāpokurārē, marāpukurārē yū ãsū dorea. I yū doreri ãārībea. Marī Opū ire doredi ãārīmí. Æsū ãrī doredi ãārīmí: “Nomeō igo marāpūre bēobirikõāburo”. **11** Nomeō igo marāpūre bēogo, gajigūre marāpukubirkōārō gāāmea. Igo marāpū ãārīdi merā ãmubeo, sugota ãārīkōārō gāāmea. Úmāude Ígū marāpore bēobirikōārō gāāmea. Ígūde Ígū marāpo ãārīdeo merā ãmubi, marāpo marīgūta ãārīkōārō gāāmea.

12 Gajerārē yū gūñarīrē weregūra marī Opū weredoredea ãārībirikerepū. Æsū ãrā. Sugū Jesúre būremugū, Jesúre būremubeore marāpokuaderō pū, igo Ígū merāta dujaduamakū, igore bēobirikōārō gāāmea. **13** Nomeōde Jesúre būremugō

Jesúre b̄uremubire marāpuk̄go, igo merā īgū dujad̄amakū, īgūrē b̄eobirikōärō gāämea. **14** Suḡ Jesúre b̄uremubi marāpo Jesúre b̄uremugō äärīmakū īägū, Marīp̄ īgūrē: “Yaaḡ irirosū äärīmi”, äři īämi. Irasūta sugo Jesúre b̄uremubeo marāp̄ Jesúre b̄uremugū äärīmakū īägū, Marīp̄ igore: “Yaago irirosū äärīmo”, äři īämi. īgū irasū īäbirimakū, īgūsā pūrā Jesúre b̄uremumerā pūrā irirosū äärībokuma. Irasiriḡ īgūsā pūrādere Jesúre b̄uremurā pūrā irirosū īämi. **15** Jesúre b̄uremubi gap̄ īgū marāpo Jesúre b̄uremugōrē b̄eodhaḡ, b̄eoburo. Irasūta Jesúre b̄uremubeo igo marāp̄ Jesúre b̄uremugūrē b̄eodhago, b̄eoburo. Marīp̄ marīrē gajerā merā gāmekēärō marīrō usuyari merā äärīmakū gāämemi. Irasirirā īgūsā b̄eodhāmakū õägoráa. **16** Jesúre b̄uremugō, igo marāp̄ Jesúre b̄uremubire: “Ȳ merā äärīgū, b̄uremuḡkumi”, äřimasīña máa. Irasūta Jesúre b̄uremugū, īgū marāpo Jesúre b̄uremubeore: “Ȳ merā äärīgō, b̄uremugokumo”, äřimasīña máa.

17 Åsū iriro gāämea marīrē äärīpererā marī Op̄ Jesucristoyerarārē. Marīp̄ marīrē Jesúre b̄uremunugādoreḡ siiudeapoe īgū marīrē: “Åsū irika!” äři píderosūta iriwāgārō gāämea. Ȳ irire äärīperero marārē Jesúre b̄uremurārē dorea. **18** Marīp̄ suḡre īgūya dup̄ma gasirogārē*

* **7:18** Gn 17.1-14: Iripoegue Marīp̄ Abrahamē īgū pūrā ūmarē: “Yaarā äärīburo”, äřīgū, īgūsāya dup̄ma gasirogārē wiiridoredi äärīmí. P̄uru iri dorerire Moisére pídi äärīmí. Irasirirā judío masaka Abraham parāmerā äärīturiarā iri dorerire irirā, īgūsā pūrā ūmarē su mojōma pere gaji mojō ühreru p̄erēbejarinär̄ waaró merā īgūsā deyoaderō p̄uru irasū yáma.

wiirisūdire siumakā, irasūta dujaro gāāmea. Irasūta wiirisūbire siumakā, wiirisūbita dujaro gāāmea. ¹⁹ Daporare wiirisūnerā ãārīrī, wiirisūbirinerā ãārīrīde wajamáa. Marīpū dorerire marī iriri gapū wajakutarinugāa. ²⁰ Irasirirā Marīpū marīrē masakakure siiudeapoe īgū marīrē píderosūta iriwāgārō gāāmea.

²¹ Marīpū mūsārē siiudeapoe surāyeri gajerārē moāboerimasā ãārībū. Irasū ãārīkererā, mūsā moāboerimasā ãārīrīrē gūñarikubirikōāka! Gajipoe mūsā oparā mūsārē wiudhamakā, wirika! ²² Marīpū mūsārē marī Opū Jesucristore būremudoregū siiudi ãārīmī. Irasirirā surāyeri mūsā gajerārē moāboerimasā ãārīkererā, daporare Jesucristoyarā īgū wiunera irirosū ãārā īgūyare irimurā. Mūsā gajerārē moāboerimasā ãārībirikererā, daporare Jesucristore moāboerā ãārā. ²³ Marīpū marīrē īgūyarā ãārīburo, ãrīgū, īgū magū Jesucristo boagū dí bēodea merā wajaridi ãārīmī. Irasirirā masakare moāboerā irirosū ãārībirikōāka! Masaka gāāmerīnorē iribirikōāka! Marīpū gāāmerī gapure irika! ²⁴ Irasirirā, Marīpū mūsārē Jesucristore būremunugādoregū siiudeapoe mūsārē píderosūta īgū merā õārō ãārīnīkōāka!

²⁵ Daporare mūsā marāpo marīrārē, marāpū marīrādere weredhakoa. I yū wereburi marī Opū weredoredea ãārībea. Irasū ãārībirikerepūrū, yū basi gūñarī merā mūsārē weregūra. Marī Opū yūre bopoñarī merā ïāsīā, yūre iritamumi. Irasirirā mūsā yū wererire: “Irimakā õāgoráa”, ãrī masīrākaoa. ²⁶ Daporare marīrē wári ñerō tariri ãārā. Irasirirā mūsā ãārīrikurosūta dujamakā

õāgoráa. ²⁷ Marāpokurā, marāpkurā gāme bēobirikōäka! Marāpo marīrā, marāposā nome ãmabirikōäka! ²⁸ Yü mūsārē irire werekerephu, mūsā marāpokurā, Marīph dorerire tarinugārā meta yáa. Nomeöde marāpkug, Marīph dorerire tarinugāgō meta yámo. Irasū ãäríkerephu, marāpokurā, marāpkurā gapu ïgūsā okarinhrirē poyari merā ãärírākuma. Irasirigu yü irire: “Poyari merā ãäríbokuma”, ãrīgū: “Marāpo marīrā, marāph marīrā ãäríkōäka!” ãrā mūsārē.

²⁹ Yaarā, yü mūsārē irasū ãrīgū, ãsū ãrīduagü yáa. Marī i ümugue ãärírikurī pereburo mérō duyáa. Irasirirā daporare marāpo marīrā Marīphyare õärō moärösüta marāpokurādere õärō moärō gāämea. Marāpkurā nomede irasüta Marīphyare õärō iriro gāämea. ³⁰ Marī orekererā, bujaweremerā irirosū ãärírō gāämea. Üsuyakererā, usuyari merā bosenü irimerā irirosū ãärírō gāämea. Gajino wajarikererā: “I yaa ãärínikōäroko”, ãrī gūñabirikōärō gāämea. Irasirirā, marīrē Marīphyare õärō iriro gāämea. ³¹ I ümumma marī iärī perewägārō yáa. Irasirirā i ümumarē iriduarire buro gūñarikubirkōärō gāämea.

³² Yü mūsārē gūñarikuro marīrō ãärímakü gāämea. Marāpo marīgū, marī Opuyare õärō gūñami. Irasirigu ïgūrē usuyamakü gāämegü, ïgūyare õärō yámi. ³³ Marāpokugü gapu ïgū marāpo õärō usuyari merā ãärímakü gāämegü, i ümumarē gūñami. ³⁴ Irasirigu marī Opü gāämerirē, ïgū marāpo usuyamakü gāämeri gapuhdere gūñami. Nomedere irasüta ãärā. Marāph marīgō marī Opuyare õärō gūñamo. Igo gūñarī

merā Marīphuago õārō ãārīdhago, īgū gāāmerōsūta iridhamo. Marāpukugo gapu igo marāpu õārō ushayari merā ãārīmakū gāāmegō, i ūmumarē gūñamo.

35 Yū mūsārē õārō waaburo, ãrīgū, marī Opu gāāmerī direta keoro iridoregu ire gojáa. Mūsārē marāpukurire, marāpukurire kāmutagū meta yáa.

36 Sugū īgū magō búro waamakā īāgū, ãsū ãrībokumi: “Yū magōrē õārō iribirikoa. Igo marāpukumakā õābokoa”, ãrībokumi. Irasū ãrīgū nomesukōāburo. Irasiriri, ñerō iriri ãārībea. **37** Gajigu gapu: “Nomesuro gāāmekoa”, ãrībiribokumi. ãsū gapu ãrībokumi: “Yū magō marāpukubirikōāburo”, ãrībokumi. īgū irasū ãārīmakā, igore õārō waabokoa. īgū irasū iridhari õāgorabokoa. **38** Magōrē marāpukudoregu, õārō irigū yámi. Irota marāpukudorebi gapu nemorō õārō iritarinugāgū yámi. Daporare marīrē wári ñerō tariri ãārā. Irasiriro marāpukubirimakū, marāpukubirimakū nemorō õää.

39 Marīpu marīrē doreri ãsū ãrā. Marāpukugo igo marāpu okamakū, īgū merā ãārīníkōāburo. īgū boadero pārugue, gajigu igo suyugure marāpukumasīgokumo īgū Jesúre bāremugū ãārīmakū. **40** Yū gapu ãsū ãrī gūñáa. Igo dupaturi marāpukubeo, nemorō ushayabokumo. Yude, gajerā mūsārē buerimasā irirosū Õāgū deyomarīgūrē opáa. Irasirigu irire werea mūsārē.

8

*¿Keori weadea puro baari pídeare baamakā õākuri?
ãrī gojadea*

¹ Dapora mussā: “¿Keori weadea puro baari pídeare baamakü õækuri?” ãrī serẽnadeare yujugura. Mussā irire masña. Ígüssā buremuri weadea neõ wajamáa. Irasirirä: “Gua tamerä õärö masña”, ãrī güñarä, gajerärë masñitarinugäduarä irirosü yáa. Gajerärë mañrä, ãsü gapu iriro gäämea. Nemorö Ígüsärë Marípuyare buremunemomakü iriro gäämea. ² Sugu: “Masñipeoköää”, ãrīgüno, õärö masñibemi. Wári duyáa Ígü masñibiri. ³ Marípu Ígüre mañgü gapure masñimi. “Yaagu ãärími, Ígüre masña”, ãrīmi.

⁴ Irasirigu yu musärë keori weadea puro baari pídea baarire weregura. Diayeta ãärä. Ígüssā buremuri weadea neõ wajamáa. Gajigu, Marípu irirosü ãärigü neõ mámi. Ígü suguta ãärími. ⁵ Gajerä masaka Ígüre buremumerä wárä gajeränorë buremuma. Ùmarögue ãärirärë, i umugue ãärirärë buremuma. “Marí buremura, marí oparä ãäríma”, ãrī buremuma. ⁶ Marípu suguta ãäripererire iridi ãärími. Irasirirä marí Ígüayarä ãärisüä, Ígü dorerire irimurä ãärä. Irasü ãärímakü, Jesucristo suguta marí Opu ãärími. Ígü merä Marípu ãäripererire iridi ãärími. Ígü merä marídere Ígüyarä ãärímakü iridi ãärími. Irasirirä Ígü merä ãärinköäräkoa.

⁷ Yu wereri diaye ãärikerepuru, suräyeri Jesúre buremura irire masñibema. Iripoegue keori weadeare buremunerä ãärisüä, daporadere iri keori weadea puro baari pídeare baarä: “Marí buremunerä keori weadeare buremura yáa”, ãrī güñadima. Irasirirä õärö masñimerä irire baarä: “Ñerö irirä yáa”, ãrī güñadima. Irasü

gūñakererā, irire baakōāma. ⁸ Marī irire baarā, Marīpū merā nemorō õärō ãärīmasibirkoka. Gajerā nemorō õärā waabirikoa. Irire baamerāde, gajerā nemorō ñerā waabirikoa. ⁹ Irasū ãärīkerepuru, õärō pémasíka! Musā noó gāāmerō baarā, gajigu Jesúre būremuturabire ñerō irimakū iribirikōāka! ¹⁰ Åsū ãärā. “Ígūsā būremurī keori weadea neō wajamáa”, ãrī masīa. Irasirirā iri keori weadeare būremurīmasā baarogue baarā: “Óäbea”, ãrī gūñabea. Jesúre būremuturabi gapu, musā irogue baamakū ïágū: “Irogue baarā, Marīpūre būremubema”, ãrī gūñabokumi. Irasū ãrī gūñakeregū, musārē ïäkūñ, ïgūde baakōābokumi. Irasū baagū: “Ñerō irigū yáa”, ãrī gūñabokumi. Ígū irasū gūñamakū, musā ïgūrē ñerō irimakū irirāko. ¹¹ Musā õärō masīrā irogue baarā, gajigu õärō masībi gapure ñerō irimakū iribokoa. Cristo Ígūdere boabosadi ãärīmí. Irasirirā musā baari merā Cristoyagure poyanorēbokoa. ¹² Irasū ãärīmakū, gajigu õärō masībire: “Irile baamakū ñegoráa”, ãrī gūñakeregū irile baamakū irirā, Cristodere ñerō irirā yáa. ¹³ Irasirigū yū baari merā gajigu Cristoyagure ñerō irimakū iribokoa, ãrígū, iri baarire neō dupaturi baabirikoa.

9

Jesús buedoregu pídi ígū wajatarimarē gojadea

¹ Jesucristo yure ígūyare buedoregu pídi ãärīmí. Irasirigū yude gajerā ígū buedoregu pínerā irirosūta irimasīa. Yude marī Opū Jesúre ïädita ãärā. Irasū ãärīmakū, yū musārē ïgūya kerere buemakū pérā, ïgūrē būremunugābu. ² Gajerā

yure: “Ígū Jesús buedoregu pídi meta ãārīmi”, ãrī werewhakerepuru, mūsā gapu irasū ãrībea. Yū buemakū pérā, mūsā Jesúre bāremubu. Irasirirā ïgūrē bāremurā ãārīsñā, yure: “Ígū Jesús buedoregu pídi ãārīmi”, ãrī masñā.

3 Yure werewhārārē ãsū ãrī yujugura. **4** Yū mūsārē bueri waja, mūsā yure baari ejō, iiríri tīāmakū ñeāmasñā. **5** Gajerā Jesús buedoregu pínerā, ïgū pagupūrā, Pedrosā buegorenarā, ïgūsā marāposā nomerē ãiānama. Ígūsā irirosūta yude Jesucristore bāremugōrē marāpokugu ãiānabokoa. **6** ¿Naásū gūñarī mūsā? Gajerā Jesús buedoregu pínerā mūsārē buerā, ïgūsā baaburire moā wajatabema. ¿Nasirirā yū, Bernabé mūsārē buerā, gua baaburire wajatadharā, moāduúmasibirkuri? **7** Surara ïgū baaburi waja ïgū basi wajaribirkumi. Ígū surara moārī waja ïgū oparā gapu irire wajaribosakuma. Iguidari otedi, ïgū otedea dūkare tea, baamasikumi. Ovejare koregude, ïgūsāya ūpīkure bipi, iirimasikumi. **8** Yū mūsārē irasū ãrīgū, masaka gūñarī merā werebea. Yū ãrīrōsūta Marīpū doreri gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībū: **9** “Weku trigo yeri gasirire ïgūya guburi merā kura koro, trigore baadhagu baaburo. Ígūya disi túsārī berore túsābirikōāka!” ãrī gojasūdero ãārībū. Marīpū irire doregu, wekuayama direta ãrīgū meta iridi ãārīmí. **10** Irire doregu, gua ïgūya kerere buerāya ãārīburire ãrīgū iridi ãārīmí. ãsū ãārā. Sugu oteburore ãmukumi. Puru gajigu iro otedea dūkare seakumi. Irasirirā iri otedea dūkare dūkawaburire gūñarā, pērāgueta õārō moākuma. **11** Gua mūsārē Marīpuya werenírīrē

buerā, oterimasā īgū oteri yerire otegū irirosū iribū. Oterimasā īgū moārī waja, īgū otedea dūkare seamasikumi īgūya āārīburire. Irasiriro, gūa mūsārē bueri waja, mūsā gūaya āārīburire gajino gūare sīmakū ñābokoa. ¹² Mūsā gūare sībirikererā, gajerā buerā mūsārē sērēmakū, īgūsā gapūre sīyuro. Gūa gapū īgūsā nemorō sērēmasā mūsārē bueri waja.

Gūa mūsārē: “Sīka!” āārībonerā āārīkererā, neō irasū āārībea. “Īgūsā Cristoya kerere pēdūhabiribokuma gūa īgūsārē gajinorē sērēmakū”, ārī gūñabū. Irasirirā gūa gāāmerīrē opabirikerepurū, mūsārē neō sērēbiribū. ¹³ Mūsā ire masā. Marīphya wiigue moārīmasā, Marīpure būremurā waibū dií ãīri sīdeare baama īgūsā irogue moārī waja. Iri wiima waimurārē wējē soepeoro pūro moārāde irireta baama. ¹⁴ I irirosūta marī Opū īgūya kerere wererāya āārīburire ãsū ārīdi āārīmī: “Īgūsā moārī merā īgūsā baaburire wajata baaburo”, ārīdi āārīmī. ¹⁵ Irasū āārīkerepurū, yū gapū mūsārē: “Sīka!” neō āārībiribū. Daporadere gojagū, mūsārē gajino sērēgū meta gojáa. Uaboari merā boakeregū, mūsārē buedea waja neō wajaseabirikoa. Irasirigu wajamarīrō mūsārē ushayari merā buea. Yū mūsārē buedea waja merā neō wajata baabirikoa.

¹⁶ Marīph yūre īgū masakare tauri kerere were-doregū pídi āārīmī. Irasirigu yū iri kerere weregū: “Gajerā nemorō masītarinugāgū āārā”, neō ārī gūñabea. Iri kerere werebi, būro būjawereri merā ñerō taribokoa. ¹⁷ Iri kerere yū basi yū gūñarī merā buegū, wajatabokoa. Marīph yūre dorederosūta iri kerere buegū, īgū yūre pídea gapūre irigū yáa.

Ígū yare píderosūta iriro gāāmea. Gaji gapare neō irimasīña máa. ¹⁸ Irasirigu Jesucristoya kerere buegu, yu bueri waja mūsārē: “Wajarika!” ãrī sērēbuno ãārīkeregū, irire neō sērēbiribū. Yu irasirimakū, yu wajatari ãsū ãārā: “Jesucristo Ígūrē būremurārē taugukumi”, ãrīrī kerere wajamarīrō buegu, õārō usuyari merā ãārā. Irita ãārā yu wajatari.

¹⁹ Masakare moāboegu neō ãārībirikeregū, ãārīpererārē moāboegu irirosū irigū yáa, Ígūsā Jesucristoya kerere péburo, ãrīgū. Wárā Ígūrē būremumakū gāāmegū, irasū yáa. ²⁰ Irasirigu yaarā judío masaka merā ãārīgū, Ígūsā õārī iririkurosūta yáa, Ígūsā Jesúre būremumakū gāāmegū. Æsū ãārā. Ígūsā Moisés dorerire būremuma. Yu Moisés doreri direta būremugū ãārībirikeregū, Ígūsā merā ãārīgū, Ígūsā iririkurosūta yáa, yu buerire pémakū gāāmegū. ²¹ Moisés dorerire būremumerā merā ãārīgū, Ígūsā õārī iririkurosūta yáa, Ígūsāde Jesúre būremumakū gāāmegū. Irasirikeregū, Cristore būremusā, Marīpū dorerire tarinugābea. ²² Jesúre būremuturamerā merā ãārīgū, Ígūsā õārī iririkurosūta yáa, Ígūsāde Jesúre būremunemoburo, ãrīgū. “Mūsā nemorō Jesúre būremugū, Ígūyare masípeogu ãārā”, neō ãrībea Ígūsārē. Irasirigu ãārīpererā õārī iririkurosūta yáa: “Surāyeri yu buerire pérā, tausūrākuma”, ãrīgū. ²³ I ãārīpererire irasū yáa: “Jesucristo Ígūrē būremurārē taugukumi”, ãrīrī kerere Ígūsā õārō péburo, ãrīgū. Ígūsā iri õārī kerere būremumakū ïāgū, yu Ígūsā merā būro usuyáa.

24 Musārē i keori merā āsū ārī werea. Ūma birarimasā, āārīpererā ūmakererā, wajataperebirikuma. ūmaturagū dita wajatakumi. Irasirirā, wajataduagū buro ūmaderosūta msāde Marīpu gāāmerīrē ðārō irika, īgū sīburire wajatamurā! **25** Āārīpererā ūma biramurā īgūsā ūmaburi dupuyuro ðārō ūma buekuma. Āārīpereri īgūsāya dupure poyanorērīrē pirikōākuma. Olivo wāikudima pūrī merā iridea berore wajataduarā, irasū ūma buekuma. Puru gajerārē īmurā, wajatadiya dipurugue iri berore peokuma. Iri bero mata boakōāko. Marīde Marīpuyare ðārō buero gāāmea. Nerīrē pirikōā, īgū gāāmerī gapure iriro gāāmea, īgū sīburire wajatamurā. īgū sīrī neō boabirikoa. **26** Irasirigū yu gapu, ūma birarimasā īgū noó gāāmerō ūmagū irirosū iribea. Yu gāāmerō irimoāmabea. Marīpuyare masīsīā, īgū gāāmerīrē irigū yāa. **27** Irasirigū yu iriduarire, yu uaribejarire iribea. Yu iriduarire irimaku, gajerārē Marīpuyare buedi āārīkerephu, Marīpu yure: “Oārō iribu”, ārībiribokumi.

10

Keori weadeare buremubirikōāka! ārī gojadea

1 Yaarā, msārē irire masīmaku gāāmea. Marīpu, gua ūekāsāmarā merā āārīdi āārīmī īgūsārē Egiptogue āārīrārē āī wiugu. īgū iriudea mikāyebo merā īgūsārē dupuyudi āārīmī. Āārīpererā īgūrē tuyarā, dia wādiya, deko diiadiya wāikudiya dekogue, bojori maá īgū iridea maague taribujanerā āārīmā. **2** īgūsā Moisés merā mikāyebo doka, dia wādiyare taribujanerā

ãārīmá. Iro taribujarā, ãārīpererā īgū merā wádiya dekogue wā̄yesürā irirosū waanerā ãārīmá. Iri merā īgūyarā ãārīrīrē īmunerā ãārīmá. ³ Igūsā ãārīpererā Marīpu sīdea ūmugasima baarire baanerā ãārīmá. ⁴ Æārīpererā Marīpu ūtāyegue deko wiridoredeare iirinerā ãārīmá. Cristo iri ūtāye irirosū ãārīdi ãārīmí. Īgūta okari sīdi ãārīmí. Irasirigu īgūta īgūsārē wapikwāgādi ãārīmí. ⁵ Marīpu īgūsārē õārō iritamukerepuru, wárā īgū dorerire tarinugānerā ãārīmá. Īgūsā irasirimakā īgū, Marīpu īgūsārē īāsuyubiridi ãārīmí. Irasirigu īgūsārē masaka marīrōgue boamakā iridi ãārīmí īgū dorerire tarinugādea waja.

⁶ Æārīpereri īgūsārē waadea kere, marīrē īgūsā iriderosū ñerīrē iribirikōāburo, ãrī keori pídea ãārā. ⁷ Irasirirā, keori weadeare surāyeri īgūsā būremuderosū būremubirikōāka! Keori weadeare īgūsā būremudeare Marīpuya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Masaka baa, iirí odo, bosenu irinugānerā ãārīmá”, ãrī gojasūdero ãārībú. ⁸ Pūru surāyeri ūma nomerē ñerō iri gāmebiranerā ãārīmá. Īgūsā iriderosū iribirikōārō gāāmea marīrē. Īgūsā ñerō iriri waja, sunurē veintitrés mil masaka boanerā ãārīmá. ⁹ Gajipoe gajerā: “Marīpu guare õārō korebemi”, ãrī werewuānerā ãārīmá. Īgūsā ãrīderosū ãrībirikōārō gāāmea marīrē. Īgūsā ñerō werenírī waja īgūsārē ãña kūrī wējēnerā ãārīmá. ¹⁰ Gajipoe gajerā īgūsā Marīpu irideare ñerō ãrī werewuāmakā, Marīpure wereboegu īgūsārē wējēdi ãārīmí. Īgūsā ãrīderosū ãrībirikōārō gāāmea marīrē.

¹¹ Marīrē inu marārē i ūmu pereburo mérōgā

duyawāgāriro yáa. Irasirigu Maríphu īgūya werenírī gojadea pūgue gúa ñekúsāmarārē īgū wajamoādeare gojadoredi āārīmí, īgūsā iriderosū ñerō iribirikōāburo, ārīgū. ¹² Sugú: “Yú tamerā Maríphure õārō bñremusíā, ñerō iribirikoa”, árī gūñagūno, õārō pémasíka, íripoegue marā iriderosū ñerīrē iriri, ārīgū! ¹³ Gajipoere marí áārīpererā sugú duyarō marírō ñerīrē iriduarā, wātī ñerī áārīmesásūrā, ñerō tarirā áārā. Irasú áārīkerepurú, Maríphu gapu īgū áārīderosúta marírē iritamuníkōāmi ñerīrē tarinugāburo, ārīgū. Marí ñerīrē tarinugānemomasibirimakú īgū, gaji ñerīrē tau kāmutagukumi marírē poyanorērī, ārīgū. Irasirigu marírē īgū merā gūñaturamakú irigukumi ñerīrē iribirikōāburo, ārīgū.

¹⁴ Yaarā yú maírā, yure péka! Neō keori weadeare bñremubirikōāka! ¹⁵ Músā õārō pémasírā áārīmakú, irire mísärē werea. Irasirirā yú áārīrīrē: “Diayeta áārā”, árī masía. ¹⁶ Marí nerē bokatírīrā Maríphure: “Óaa”, árī, ushayari sī odo, igui deko iiríripare iiría. Irasú iirírā: “Cristo boagu, marí ñerī iridea wajare īgū dí bñodea merā wajaribosadi áārīmí”, árī īmua. Párürē marí dñkawa baarā: “Cristo īgūya dupu curusague boadea merā marírē īgūyarā áārīmakú iridi áārīmí”, árī īmua. ¹⁷ Marí wárā áārīkererā, suru párürē dñkawa baarā, áārīpererā marí Cristoyarā su duputa irirosū áārā. Irasirirā suguyarāta áārā.

¹⁸ Gñayarā Israel marā Moisés dorederosúta iririre gūñaka! Maríphure bñremurā, īgūya wiigue waibñre áia wñjé soema. Wñjé soe odo, Maríphu ïñrō diire baama. Irasú baarā: “Maríphuyarā áārā”, árī īmuma. ¹⁹ Yú ire irasú ārīgū: “Keori

weadea wajakha, irasiriro iri keori weadea puro waibu dií pídea, gaji waibu dií nemorõ ãärã”, ãrígu meta yáa. ²⁰ Åsu gapu ãri werea. Marípure masímerã, keori weadea puro waibu dií píra, Marípure buremubema. Wātēa gapure buremurã yáma. Ígsā irasū burenumaku, Ígsā buremuri wiigue mussā Ígsā mera baarā: “Wātēayarā ãärã”, ãri Ímurā irirosū yáa. Mussā irasirimaku, neo gāmebea. ²¹ Marī Opu Jesucristoyarā ãärissā, Ígrē buremurā nere bokatirirā, igui deko iiríripare iirí, pārrē dakawa baáa. Gajerā Ígsā keori weadeare buremurā iiríri, waibu dií Ígsā baari, wātēaya ãärā. Irasirirā marī Opu Jesúyare baarā, wātēayare baamasībea. Irasūta wātēayare baarā, Jesúyare baamasībea.

²² Marī Opu Ígyayarrē Ígu direta burenumaku gāamem*u*. Irasirirā marī wātēarē buremurā, marī Ígrē guamaku iribokoa. Ígu guamaku, marī Ígrē tarinugāmasībirikoa. Marrē wajamoāburire kāmutamasībirikoa.

Marípu gāamerī direta irika! ãri gojadea

²³ Masaka surāyeri ãsu ãri wereníma: “Marī iriduarire noó gāamerō irimasā”, ãri wereníma. Ígsā irire irasū ãrikerepu, ãäripereri marī iriduarire irirā, gajerāre iritamurā meta yáa. Noó marī gāamerō irirā, gajerāre Marípure burenumemomaku iribiribokoa. ²⁴ Marīya ãäriburi direta gūnabirikō ãrō gāmea. Gajerāya ãäriburidere gūnarō gāmea.

²⁵ Irasirirā baari duarogue baarire wajarirā, noó gāamerō wajari baaka! “I baari keori weadea purogue pídea ãärirī?” ãri sērēnabirikōaka: “Irire

baarā, ñerō irirā yáa”, ãrī gūñarī, ãrīrā! ²⁶ Maríphaya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasúdero ããrībú: “Ããrīpereri i ûmuma, marī Opuya ããrā”, ãrī gojasúdero ããrībú. Irasirirā ããrīpereri ïgū baari pídeare baamasia.

²⁷ Jesúre bñremubi mñsärē baadoregu siiumakü, waaduhaarā waaka! Baarā waara, mñsärē ïgū ejorire baaka! “¿I baari, keori weadea pñrogue pídea ããrīrī?” ãrī sérëñabirkóaka: “Irire baarā, ñerō irirā yáa”, ãrī gūñarī, ãrīrā! ²⁸ Gajigu iro ããrīgú ãsū ãrībokumi mñsärē: “I baari, keori weadea pñrogue pídea dií ããrā”, ãrībokumi. ïgū irasú ãrīmakü, iri diíre baabirkóaka! ïgū, mñsä baa-makü: “Ñerīrē irirā yáma”, ãrī gūñabokumi. ïgū irasú ãrī gūñabirkóaburo, ãrīrā, irire baabirkóaka! ²⁹ Yü irire ãrīgú, ïgū gūñariré werenígú yáa. Mñsä gūñariré wereníbea.

Mñsä gapu ãsū ãrī sérëñabokoa yure: “¿Nasirirā, gajigu diaye gūñabiri waja, gua iriduare gorawayubokuri? ³⁰ Guu baarire Maríphre: ‘Óaa’, ãrī, usayari sñmakü, gajigu gua baarire werewuamasibemi”, ãrībokoa mñsä yure. ³¹ Yu gapu ãsū ãrī werea mñsärē. Mñsä baa, iirirā, gajinoré irirade, Maríphu gñämérí direta irika, gajerade ïgüré: “Óatarigu ããrīmi”, ãrī bñremuburo, ãrīrā! ³² Neõ mñsä iriri merä judío masakare, judío masaka ããrīmeraré, Maríphuyarädere ñerō irimakü iribirikóaka! ³³ Yu irirosú irika! Ñerīpereri yu iriri merä masaka ããrīpereraré õãrō iriduáa. Irasirigu õãrō yu ããrīburi direta gūñabea. Gajeraya ããrīburi gapure õãrō gūñáa, ïgüsáde Jesucristore bñremuburo, ãrīgú. ïgüré bñremumakü, ïgüsäré

taugakumi, peamegue waabirikōāburo, ārīgū.

11

¹ Irasirirā yu Cristore iritayarosūta māsāde yure
iritayaka!

Jesúre būremurā nerērōgue nome iririmarē gojadea

² Yaarā, yure māsā gūñamakū, āārīpereri yu buedeare keoro irimakā īāgū, māsārē: “Ōārō yáa”, ārī, usuyari merā werea. ³ Gaji māsārē masimakū gāāmea. Cristo, āārīpererā ūma dipuru āārīmi. Ùmāu, marāpore igo dipuru āārīmi. Marīpu, Cristo dipuru āārīmi. ⁴ Māsā Marīpore būremurā nerēmakū, sugu Marīpore sērēgū, Marīpore īārē weredoredeare weregu, īgūya dipurure būhabirikumi. īgūya dipurure būhabagū, gūyasīūrō irigu iribokumi. Cristore īgū Opure goepeyari merā būremubiribokumi. ⁵ Nomeō gapu Marīpore sērēgō, Marīpore igore weredoredeare werego, igoya dipurure būhabakumo. Igoya dipurure būhabeo, gūyasīūrō irigo iribokumo. Marāpore igo dipurure goepeyari merā būremubiribokumo. Poari pera wūhabéodeo irirosū āārībokumo. ⁶ Igoya dipurure būhadhabirimakū, diayeta igoya poarire pera wūhabéodhabeo: “Gūyasīūgoráa”, ārīgō, igoya dipurure būhaburo. ⁷ Ùmāu gapu Marīpore irirosū opu āārīsīā, īgūya dipurure būhabirikōāburo, Marīpore yu Opure āārīmi, ārī īmubu. Nomeō gapu igoya dipurure būhaburo, ūmāu yu opu āārīmi, ārī īmubo. ⁸ Neōgoraguere Marīpore ūmāhrē irigu, nomeōya gōā merā iribiridi āārīmi. Nomeō gapure

ñmáuya gõā merā iridi ãārīmí. ⁹ Irasirigu ñmáurẽ irigu, nomeõrẽ iritamubure iribiridi ãārīmí. Nomeõ gapure, ñmáurẽ iritamubore iridi ãārīmí. ¹⁰ Irasirirã mûsã Marípure bùremurã nererõguere, nome ïgûsâya dipure bùuaro gââmea. Irasû bùuarã, ñmáu dorerire õârõ yujarire ñmurâkuma. Ígûsâ irasiririre Marípure wereboerã ïârâkuma. ¹¹ Irasû ãârîkerepuru, marí Jesucristore bùremurã gâme iritamua. Ùma, nome iritamurí marírõ ãârîmasibirkuma. Nomede ùma iritamurí marírõ ãârîmasibirkuma. ¹² Diayeta ãârã. Marípu nomeõrẽ ñmáuya gõā merā iridi ãârīmí. Ide diayeta ãârã. Ùma, nome merâ deyoama. Irasirirã ãârîpererã masaka: ùma, nomede Marípu irinerã ãârîma.

¹³ I ãârîpereri diayeta ãârîmakû, ¿mûsã basi naásû gûñarí? Mûsã Marípure bùremurã nererõgue, nomeõ igoya dipurure bùuabeota, Marípure sérêmakû ¿õârî, o õâberi? ¹⁴ Ùmáu poañapu ûmamakû guyasñûgoráa. Ærîpererã masaka irire masîma. ¹⁵ Nomeõ poañapu ûmagô ãârîmakû: “Õâgoráa”, ãrã. Igo poañapu ûmamakû, igoya dipuru bùuaro irirosû ãârã. ¹⁶ Yû werenírîrê: “Irasû ãârîbea”, ãrî guaseoduagunorê ãsû ãrî weregura. Marí Jesûre bùremurã, gajerã Marípuyarâde irire irasû dita yáa.

Marí Opu Jesucristo boadeare gûñarã, ïgû nerê baadorederosû keoro iribiridea

¹⁷ Dapora mûsârẽ gaji gojáa. Irire gojagu, yû mûsârẽ: “Õârõ irirã yáa”, ãrîbea. Mûsã nererã, õârõ iriboanerã, ubu gapu poyanorêayuro. ¹⁸ Irasirigu ãsû ãrî werephororigura mûsârẽ. Mûsã nererã, gâme guaseo dukawariayuro. Gajerã yûre irire

weremakũ pégü: “Diayeta ãäríko”, ãrĩ gũñáa.
19 Mʉsã gãme dãkawarirã, ãsũ ãrĩ gũñakoa: “Marírẽ gãme dãkawariro gããmea. Irasirirã, ¿noã gapü Jesucristoyarãgora ãärírĩ? ãrĩ masírãko”, ãríko.
20 Irasirirã mʉsã gãme dãkawariri waja, mʉsã marí Opü Jesucristo boadeare nerẽ gũñarã, ïgã buerã merã baatãnugã dorederosü keoro iirí, baabea. **21** Mʉsã nerẽbaarã, surãyeri noó gããmerõ baapãrорikõaa. Gajerã uaboama. Gajerã mejãma.
22 Mʉsã noó gããmerõ iirí, baadharã, ¿nasirirã mʉsãya wiirigue baa, iiríberi? Mʉsã Marípheyarã ãäríkererã, noó gããmerõ baa, iirírã, mʉsã nererirẽ wajamarírõsü irirã yáa. Mʉsã watopegue ãärírã baari opamerärẽ g̃yasírõ tarimakũ irirã yáa. Mʉsã irasiriri kerere pégü, ¿naásü ãrĩ weregukuri yü mʉsãrẽ? “Óärõ irirã yáa”, ãríbirikoa.

Marí Opü Jesucristo ïgã buerã merã baatãnudeare gojadea

23-24 Marí Opü Jesucristo yüre buedeare yü mʉsãrẽ werebø. Iri ãsü ãärã. ïgürẽ wẽjẽdharãguere ïgürẽ Judas ïmuburi dupuyuroma ñamita marí Opü Jesucristo párürẽ ãí, Marípheyre: “Mʉrẽ ushayari sña”, ãrĩ, irirure pea, ïgã buerärẽ: “I yaa dupü ãärã”, ãrĩ gueredi ãärími. “Irasirirã yü mʉsã merã dapora iriaderosü nerẽ, párürẽ baariku, yü mʉsãrẽ boabosarire gũñaka!” ãrídi ãärími.
25 ïgüsã baa odoadero pʉru, párürẽ ãíderosüta iiríripare ãí, ãsü ãrídi ãärími: “Yü mʉsãrẽ boabosagü yaa dí béori merã Yʉpu mʉsãrẽ: ‘Óärõ irigura’, ãrídeare iriyuwarikugukumi. Irasirirã mʉsã nerẽ, iiríripare iirírikü, yü dí béobosarire gũñaka!” ãrídi

ãārīmí. ²⁶ Ígū ãrīderosūta irirā, marī nerērā, pārūrē baariku, iiríripare iiríriku: “Marī Opū Jesucristo marīrē boabosadi ãārīmí”, ãrī ìmurāko. Irire irinikōärō gāamea. Ígū i ùmugue dupaturi aarimakū, irire irinemobirikoa.

Marī Opū Jesucristo boadeare gūñarā, ãsū iridorea, ãrī gojadea

²⁷ Marī Opū Jesucristo boadeare marī nerē gūñaripoe Marīpūre bāremurī marīrō merā pārūrē baa, iiríripare iiríguno ñerō irigū yámi. Jesucristo marīrē boabosagu dí bēodeare ubu ãārīrī irirosū gūñami. ²⁸ Irasirirā pārūrē baa, iiríripare iirīburi dupuyuro masakaku marī irideare: “Ñerō irikubu”, ãrī gūñapúroriro gāamea. ²⁹ Marī Opū Jesucristoya dupu ãārīrīrē pémasírō marīrō merā pārūrē baa, iiríripare iirímakū, Marīpū marīrē wajamoāgukumi. ³⁰ Mūsā irire pémasíbiridea waja wárā mūsā merāmarā pūrīrikurā, turamerā ãārīma. Surāyeri boakōásiam. ³¹ Marī baa, iirīburi dupuyuro marī irideare: “Ñerō irikubu”, ãrī gūñapúrormakū, marī Opū marīrē wajamoābirikumi. ³² Marī Opū gapu marīrē Ígūyarārē marī ñerī iririre piriburo, ãrígū, wajamoāmi. Irasirigū Ígūrē bāremumerārē peamegue waadore, marī gapure Ígūsā merā wajamoābirikumi.

³³ Irasirirā yaarā, mūsā nerē baarā, suro merā baamurā gajerādere yúka! ³⁴ Uaboaguno Ígūya wiigue baaburo. Irasirimakū, mūsā õārō nerē baamakū, Marīpū mūsārē wajamoābirikumi. Gajire mūsā pūrogue waagú, õārō were ãmugura.

12

*Õāgū deyomarīgū Marīphyare marīrē
irimasīmakū iririre gojadea*

1 Yaarā, Õāgū deyomarīgū Marīphyare marīrē irimasīmakū irigu ãārīmi. Yū irire musārē õārō masīmakū gāāmea. **2** Musā ire õārō masīsiáa. Jesucristore būremuburi dupuyuro keori weadeare būremutuyanerā ãārībú. Iri keori weadea okari opabea. Neō wereníbea. **3** Irasirigu daporare yū musārē ire masīmakū gāāmea. Neō sugu Õāgū deyomarīgū iritamurī merā weregu: “Jesúre ñerō waanaburo”, ãārīmasībirikumi. Gajigu Õāgū deyomarīgū iritamurī marīrō merā weregu: “Jesús marī Opu ãārīmi”, neō ãārīmasībirikumi.

4 Õāgū deyomarīgū Marīphyare marīrē irimasīmakū iriri, wári ãārā. Ígū suguta irire sīgū ãārīmi. **5** Marī Opu Jesucristo marīrē moādoreri, wári ãārā. Ígū suguta irire moādoregu ãārīmi. **6** Marīphyare iriri, sūrosū ãārībea. Marīpu suguta marī ãārīpererārē Ígūyare õārō irimasīmakū irigu ãārīmi. **7** Marīpu Õāgū deyomarīgūrē marī masakakure sīrī merā Ígū marī merā ãārīrīrē ñumi, ãārīpererā Jesucristore būremurārē gāme iritamuburo, ãārīgū. **8** Õāgū deyomarīgū surāyerire õārō masīrī merā Marīphyare weremakū yámi. Gajerādere õārō pémasīrī merā Ígūyare weremakū yámi. **9** Gajerārē: “Marīpu iritamurī merā marī õārō irimasīla”, ãārī būremumakū yámi. Irasū ãārīmakū, gajerārē Ígū turarire sīmi pūrīrikurārē tauburo, ãārīgū. **10** Gajerārē Ígū turari merā iri ñmurīrē irimasīmakū yámi. Gajerārē Marīpu Ígūsārē

weredorerire õārō weremasīmakū yámi. Gajerārē: “Wātī turari merā, o Ōāgū deyomarīgū turari merā ãsū yámi ñ”, ãrī masīrīrē sīmi. Gajerārē gaji masā ya werenírī merā īgūsā dupuyurogue werenímasībirideare werenímasīmakū yámi. Gajerārē, iri werenírīrē masībirikererā, Ōāgū deyomarīgū iritamurī merā: “Ãsū ãrīduaro yáa i”, ãrī masīmakū yámi. ¹¹ Ōāgū deyomarīgū marī masakakure gajerosūperi dita īgū sīduarire sīmi. Ígū suguta Marīphayare marī irimasīburire sīgū ãārīmi.

Marī Cristoyerā ãārīrā su dupūta irirosū ãārā, ãrī gojadea

¹² Marīya dupūma wári ãārā. Wári ãārīkerero, su dupūta ãārā. Cristode irasūta ãārīmi. Marī īgūrē būremurā wárā ãārīkererā, su dupūta irirosū ãārā. ¹³ Mūrārōta marī īgūrē būremurā ãārīpererā: judío masaka, judío masaka ãārīmerā, gajerārē moāboerā, moāboemerāde wárā ãārīkererā, Ōāgū deyomarīgū sugū merāta wātiesūbh. Irasirigū marīrē su dupūta irirosū ãārīmakū yámi. Irasirirā marī ãārīpererā Ōāgū deyomarīgūrē opáa.

¹⁴ Marīya dupūma ãārīrī su wāīta ãārībea. Wári ãārīkōāa. ¹⁵ Marīya gubu werenírī gubu ãārīrō ãsū ãrībokoa: “Mojō ãārībea. Irasiriro m̄aya dupūma ãārībea”, ãrībokoa. Marīya gubu irasū ãrīkerero, marīya dupūmata ãārā. ¹⁶ Marīya gāmipū werenírī gāmipū ãārīrō ãsū ãrībokoa: “Koyeru ãārībea. Irasiriro m̄aya dupūma ãārībea”, ãrībokoa. Marīya gāmipū irasū ãrīkerero, marīya dupūmata ãārā. ¹⁷ Marīya dupū, koyeru dita ãārīmakū,

¿nasirisīā, pébokuri marī? Marīya dupu, gāmipū dita ãārīmakū, ¿nasirisīā, gajinorē wījībokuri marī?

18 Marīpu marīya duphre irigu, ãārīpereri īgū gāmamerōsūta keoro iridi ãārīmí. **19** Ñārīpereri marīya duphgue ãārīrīno su wāīta ãārīmakū, marīya dupu marībokuyo. **20** Åsū ãārā. Marīya duphgue ãārīrī wári ãārīkerepuru, su duputa ãārā. I irirosūta marī Jesúre būremurā wárā ãārīkererā, su duputa irirosū ãārā.

21 Irasiriro koyeru, mojōrē: “Mūrē gāāmebea”, ãārīmasībirikoa. Dipuru, guburire: “Mūrē gāāmebea”, ãārīmasībirikoa. **22** Åsū gapu ãārā. Gaji marīya duphgue ãārīrī, turabiri ãārīkerepuru, marī gapu irire buro gāāmea. **23** Gaji marīya duphgue ãārīrīrē: “Ubu ãārīrī ãārā”, ãrī gūñāa. Irasirirā irire õārō deyoburo, ãrīrā, õārō ãmua. Gaji marī gūyasīrīsārīrē surí sāñā kāmutáa masaka ñābirikōāburo, ãrīrā. **24** Gaji marīya duphgue ãārīrīrē õārī deyori gapure ãmubea. Marīpu marīya duphgue ãārīrīrē ãārīpererire õārō ãmudi ãārīmí, su duputa õārō dupukuburo, ãrīgū. Irasirigu: “Ubu ãārīrī ãārā”, marī ãrīrī gapure õārō gāāmemakū yámi. Irasirirā marī neō gajigu Jesúyagure: “Ubu ãārīgū ãārīmi, irasirirā ëgūrē gāāmebea”, ãrībirikōārō gāāmea. **25** Åsūta ãārīdoredi ãārīmí, Marīpu marīya dupu suro merā iritamuburo, ãrīgū. **26** Marīya duphgue ãārīrī su wāī ñerō tarimakū, gajide ãārīpereri ñerō taria. Su wāīrē õārō ãmumakū: “Marīya dupu ãārīperero õārō ãārā”, ãrī gūñāa.

27 Yū irire ãrīgū, åsū ãrīduagu yáa. Marī Cristore būremurā ëgūya dupu irirosū ãārā.

Irasirirā marī masakaku īgāya dupague āārīrā irirosū āārā. ²⁸ Irasirigu Marīpū marī Jesúre buremurārē gāme iritamuburire pígu, āsū pídi āārīmí. Jesucristo buedoregu pínerārē pípúrориди āārīmí. Purū Marīpū gajerārē īgū weredorerosū weremurārē pídi āārīmí. Purū gajerārē īgūyare buemurārē pídi āārīmí. Gajerārē īgū turaro merā iri īmumurārē, gajerārē pūrīrikurārē taumurārē, gajerārē masakare iritamumurārē, gajerārē dorerimasā āārīmurārē, gajerārē gaji masā ya merā īgūsā dupuyurogue neō werenímasibirideare werenímasimurārē pídi āārīmí. ²⁹ Irasirigu marī āārīpererārē sūrosū irimurārē píbiridi āārīmí. Irasirirā marī āārīpererā Jesucristo buedoregu pínerā meta āārā. Marī āārīpererā Marīpū weredorerosū wererā meta āārā. Marī āārīpererā Marīpūyare buerā meta āārā. Marī āārīpererā Marīpū turaro merā iri īmumurā meta āārā. ³⁰ Marī āārīpererā pūrīrikurārē taumasīrā meta āārā. Marī āārīpererā gaji masā ya werenírī merā werenímasīrā meta āārā. Marī āārīpererā īgūsā werenírīrē péaderō purū: “Āsū ārīduaro yáa”, ārī wererā meta āārā. ³¹ Irasirirā Ōágū deyomarīgū Marīpūyare irimasīrī sīrīrē gāāmekā mūsā! Yū mūsārē i āārīpereri nemorō ūrīrē weregūra.

13

Gāme maīrīmarē gojadea

¹ Marī gaji masā ya werenírīrē werenímasikererā, Marīpūre wereboerā ya werenírīrē werenímasikererā, gajerārē maibirimakū, marī werenírī wajamarībokoa.

Kōme majī pábiramakū busatrosū marī werenírī busukōābokoa. ² Marīpū marīrē weredorerosū ñārō weremasíkererā, gajerārē maibirimakū, marī wereri wajamarībokoa. Āārīpererire masíkererā, Marīphyare masaka dupuyurogue masibiridea āārīpererire pémasíkererā, gajerārē maibirimakū, marī masírī wajamarībokoa. Marīpure būremurī marīrē īgū sīrī merā buúrure gajerogue waadoremasíkererā, gajerārē maibirimakū, marī būremurī merā iriri wajamarībokoa. ³ Marī opari āārīperereri boporārē sīkererā, īgūsārē maibirimakū, marī iriri wajamarībokoa. Marīphyare marī iridea waja marīya dupure masaka soekerepurū, marī gajerārē maibirimakū, Marīpū marīrē: “Óārō iribū”, ārlībiribokumi.

⁴ Marī gajerārē maīrā, mata īgūsā merā guaña máa. īgūsārē bopoñarī merā ñārō yáa. īgūsārē īāturiñā máa. “īgūsā nemorō ñāgū āārā”, ārīmasñā máa. “īgūsā nemorō masitarinugāgū āārā”, ārīmasñā máa. ⁵ Marī gajerārē maīrā, īgūsārē būremurī merā keoro werea. Marīya āārīburī direta gūñabea. īgūsāya āārīburidere gūñáa. īgūsārē guarī merā wereña máa. īgūsā marīrē ñerō irimakū, yoaripoe īgūsā merā guaníñā máa. ⁶ Gajerārē maīrā, īgūsā ñerō irimakū īārā, usuyamasñā máa. Diayema gapure īgūsā irimakū īārā, usuyáa. ⁷ Marī gajerārē maīrā, īgūsā ñerō irimakū īārā, masakare neō kere werebea. Gajerā īgūsārē werewakerepurū, marī īgūsārē būremurīrē neō piribirikoa. “Purugue īgūsāde ñārī gapure irirākuma”, ārī gūñáa. īgūsā iriri merā marī ñerō tarikererā, īgūsārē maīsñā, neō piribeá.

8 Marī gāme maīrī neō perebirikoa. Marīpū weredorerosū wereri gapū pererokoa. Gaji masā ya merā marī werenírīde pererokoa. Marīpuyare masīrī merā õārō wereride, purugue pererokoa. Iri irasū waamakū, marī masīdero nemorō ãārīpererire masīrākooa. **9** Daporare marī ãārīpereri Marīpuyare masībea. Ígū weredorerosūta Ígū masīrī sīrī merā werekererā, ãārīpereri Ígūyare weremasībea. **10** Purugue Jesucristo Marīpuyare masīpeogū aarimakū, marī masībirideare masīpeorākooa.

11 Yū majīgū ãārīgū, majīrā irirosū gūñarī marīrō werení, Ígūsā irirosūta iriunabū. Yū būguro waagú, majīrā irirosū ãārīdeare pirikōābū. **12** Daporare Marīpuyare marī õārō masībea. Diuru būguru merā marī ãīñamakū õārō deyomarīrō irirosū ãārā. Õārō deyobea. Purū õārō deyorogue Marīpure īārākooa. Daporare marī Ígūrē sīrūgā masīa. Purū Marīpū marīrē masīpeorosūta marīde masīpeorākooa.

13 Daporare ure wāī ãārā: Marīpūre būremurī, Ígū marīrē õārō irigukumi, ãrī usuyari, marī gāme maīrī ãārā. Iri ure wāī neō perebirikoa. Gāme maīrī gapū gaji nemorō õārī ãārā.

14

Gaji masā ya werenírī merā marī werenímasībirikererā werenírīmarē gojadea

1 Gajerārē maīnemoka! Irasū ãārīmakū, Marīpuyare Õāgū deyomarīgū mūsārē irimasīrī sīrīrē gāāmeka! ãārīpereri Ígū irimasīrī sīrīrē gūñarā, gaji nemorō Marīpū weredorerosū

weremasírī gapure bero gāāmeka! ² Sugʉ gaji masā ya werenírī merā werenímasibirkeregʉ werenímakū, Marípʉ dita īgʉ werenírīrē pémi. Masaka gapʉ īgʉ werenírīrē pébema. Ōāgʉ deyomarīgʉ turari merā Marípʉyare masīnā marīdeare wereními. ³ Marípʉ weredorerosū weregʉ gapʉ masakare weremi. īgʉ wereri pérārē Jesucristore b̄remunemomakā yámi. īgʉ wereri merā īgūsārē õārō āārīkumakū, õārō yujupūrākumakā yámi. ⁴ Gaji masā ya werenírī merā werenímasibirkeregʉ werenígʉ īgʉ basi Jesucristore b̄remunemogū yámi. Marípʉ weredorerosū weregʉ gapʉ gajerā Jesucristore b̄remurārē īgūrē b̄remunemomakā irigʉ yámi.

⁵ Gaji masā ya werenírī merā mʉsā werenímasibirideare āārīpererā mʉsā werenímasimakū gāāmea yʉ. Iri nemorō Marípʉ weredorerosū mʉsā weremakū bero gāāmea. Marípʉ weredorerosū weregʉ gapʉ, gaji masā ya werenírī merā werenígʉ nemorō masakare iritamugʉ āārīmi. Irasū āārīkerepurʉ, gaji masā ya werenírīrē pégʉ: “Āsū ārīduaro yáa”, ārī weremakū õāgoráa. īgʉ irasū ārī weregʉ, Jesucristore b̄remurārē īgūrē b̄remunemomakā irigʉ yámi. ⁶ Yaarā, yʉ mʉsā p̄rogue waagʉ, gaji masā ya werenírī merā werenígʉ, mʉsārē iritamubiribokoa. Marípʉ īgūyare yure masīmakā irideare weregʉ, īgʉya diayema kerere masīrī merā weregʉ, īgʉ yure weredorerire weregʉ, īgʉyare mʉsārē buegʉ, mʉsārē iritamubokoa.

⁷ Keori merā mʉsārē weregūra. Tērēdirure ke-oro puribirimakā, o arpa wāikaro b̄aputērōde

keoro buaputēbirimakū, iri wāī bayari āārīko, ārīmasīna māa. ⁸ Surara gāmewējērā waaburi dupuyuro sugu īgūsā merāmū puridirure keoro puribirimakū, gajerā surara īgūsā mojōkuburire āmubirkuma. ⁹ Mūsāde irasūta āārā. Mūsā gaji masā ya werenírī merā werenímakū péra: “Āsū ārīrā irikuma īgūsā”, ārīmasībirikuma. Irasirirā mūsā ubugorata werenímoāmakōārā irikoa. ¹⁰ I īmugere wāri buri marā āārīma. īgūsā basi īgūsā werenírīrē pémasīma. ¹¹ Yū gaji masā ya werenírī merā werenigūrē pébi: “Gajeromū āārīmi”, ārī gūñagukoa. īgāde yū gaji masā ya werenírī merā werenímakū pébi yure: “Gajeromū āārīmi”, ārī gūñagukumi. ¹² Irasūta āārā mūsādere. Mūsā Ōāgū deyomarīgū turaro merā irimasīrī sīrīrē gāāmea. Irasirirā gajerā Jesucristore buremurārē īgūrē buremunemomakū irimasīrīrē buro gāāmeka!

¹³ Irasirigū sugu gaji masā ya werenírī merā werenīmasībirikeregū werenigūno Marīpūre: “Yū werenírīrē gajerārē: ‘Āsū ārīduaro yāa’, ārī weremakū iritamuka yure!” ārī sērēburo. ¹⁴ Yū gaji masā ya werenírī merā werenīmasībirikeregū werenírī merā Marīpūre sērēgū, Ōāgū deyomarīgū gūñarī sīrī merā sērēa. Irasū sērēkeregū, gūñarī merā yū sērēadeare: “Āsū ārīduaro irikoa”, ārī pémasībirikoa. ¹⁵ Irasirirā āsū iriro gāāmea. Ōāgū deyomarīgū turari merā gaji masā ya werenírī merā Marīpūre sērērō gāāmea. Irasū āārīmakū, pémasīrī merā marī ya werenírī merā Marīpūre sērērō gāāmea. Ōāgū deyomarīgū turari merā gaji masā ya werenírī merā Marīpūre

bayapeoro gāāmea. Irasū āārīmakū, pémasīrī merā marī ya werenírī merā Marīpūre bayapeoro gāāmea. ¹⁶ Marī Ōāgū deyomarīgū turari merā gaji masā ya werenírī merā Marīpūre usuyari sīkerepurū, marī merā āārīrā pébiribokuma. Īgūsā irire pémerā: “Irasūta āārā”, ārī, marī merā Marīpūre usuyari sībiribokuma. ¹⁷ Marī gaji masā ya werenírī merā Marīpūre usuyari sīrī ūāgoráa. Irasū āārīkerepurū, marī merā āārīrā gapū marī werenírīrē pébirimakū, marī īgūsārē Jesucristore būremunemomakū iribirikoa. ¹⁸ Gaji masā ya werenírī merā werenímasībirikeregū werenírīrē yūta mūsā āārīpererā nemorō werenía. Irire irisīā, Marīpūre usuyari sīā. ¹⁹ Irasū āārīkeregū, Jesúre būremurā nerērōgue gaji masā ya werenírī merā wāri mūsā pébirire yū weremakū mūsārē ūābirikoa. Mūsā pémasīrīrē yū mérīgā weremakū gapū, mūsārē ūārokaoa.

²⁰ Yaarā, majīrā pémasīmerā irirosū gūñabirikōāka! Mūrā irirosū ūārō pémasīrī merā gūñaka! Ņerō iriri gapure majīrāgā gūñamerā irirosū āārīka! ²¹ Marīpūya werenírī gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībū: “Marī Opū āsū ārīmi: ‘Gajero marārē īgūsā ya werenírī merā i makā marārē weredoregura. Yaare īgūsārē irasū weredorekerekurū, i makā marā yūre neō būremubirikuma’, ārīmi marī Opū”, ārī gojasūdero āārībū. ²² Irasirigu Marīpū gajero marārē īgūsā ya werenírī merā īgūrē būremurārē weredoregū, īgūsā īgūrē būremubirire īmumi. īgūrē būremurā gapure irasiribemi. īgūyare īgū weredorerosū wererā merā īgūsārē weremi.

²³ Irasirirā m̄sā Jesúre b̄remurā nerērōgue gaji masā ya werenírī merā werenímasibirikererā werenírīrē m̄sā āārīpererā wereníbokoa. M̄sā irasū werenímakā, Marīphyare masímerā, gajerā Jesúre b̄remumerāde ñajājabokuma. M̄sā irasū werenírīrē pérā, m̄sārē: “Niārīmasā āārīma”, ārībokuma. ²⁴ M̄sā āārīpererā Marīphu weredorerosū weremakā Marīphyare masíbi, Jesúre b̄remubide ñajāri pégū, īgū ñerō irideare masígukumi. Irasirigu īgū ñerī irideare bujaweregukumi. ²⁵ īgū gūñarīgue ñerō: “Ñerīrē gūñayo yu”, ārī pémasígukumi. Irasirigu ñadukupuri merā ejamejā, Marīphre: “Yu Opū āārā”, ārī b̄remugukumi. Irasū āārīmakā: “Marīphu diayeta m̄sā merā āārīmi”, ārī masígukumi.

*M̄sā nerērā, goepeyari merā õārō keoro irika!
ārī gojadea*

²⁶ Yaarā, m̄sārē āsū ārī werea. M̄sā nerēmakā, surāyeri Marīphre bayapeoma. Gajerā Marīphyare buema. Gajerā Marīphu īgūyare īgūsārē masímakā irideare werema. Gajerā gaji masā ya werenírī merā werenímasibirikererā wereníma. Gajerā iri werenírīrē: “Āsū ārīdāro yáa”, ārī werema. Irasirirā āārīpereri irire m̄sā Jesúre b̄remurā õārō keoro irika, m̄sā īgūrē b̄remunemoburosūta! ²⁷ Irasirirā gaji masā ya werenírī merā werenímasibirikererā werenírā, pérā, o hrerā wereníburo. Sugū wereníodoaderopūru, gajigū wereníburo. Pūru gajigū īgūsā werenírīrē: “Āsū ārīdāro yáa”, ārī wereburo. ²⁸ M̄sā nerēmakā, īgūsā werenírīrē: “Āsū ārīdāro

yáa”, árī werebu marímakă, gaji masă ya meră wereníbirikōāburo. Ígūsă seyaro ígūsă gūñarígue Marípă meră wereníburo. ²⁹ Marípă weredorerosū wererāde, pérā, o ularerā wereburo. Irasū keoro weremakă pérā, gajerā ígūsă wererire: “Diayeta Marípuya kereta áárā”, árīburo. ³⁰ Musă nerērōgue sugă weremakă, Marípă gajigüre irogue doagüre weredoremakă, werephorioradi gapă toeburo. ³¹ Musă irasū irirā, musă áárípererā Marípă weredorerosū weremasírākao. Sugă werephorioradi were odoaderō phru, gajigü werewāgānaburo. Irasirimakă, áárípererā pé, õārō yujupürākurākuma. ³² Marípă weredorerosū wererā musă wereburi dupuyuro: “¿Naásū áárímakă irire wererákuri?” árī gūñapúroriro gāāmea. ³³ Marí nerēmakă, Marípă marírē keoro irimakă gāāmemi. Noó gāāmerō iriro marírō usuyari meră nerēmakă gāāmemi. Áárípererogue Jesúre báremurā nerērārē irasū dita irimakă gāāmemi.

³⁴ Jesúre báremurā nerēmakă, nome wereníbirikōāburo. Nomerē werenídoreri máa. Werenírōnorē irirā, Marípuya werenírī gojadea pügue dorederosüta õārō péro gāāmea. ³⁵ Jesúre báremurā nerēmakă, sugo nomeō werenígō, guyasíürō iribokumo. Irasirigo igo gajino õārō pébiradeare masíduago igoya wiigue igo marápure sérēñaburo.

³⁶ Ire musă masíka! Musă Marípuya kerere werephorinerā ááríbea. Irasū áárímakă, musă dita ígāyare báremurā ááríbea. Gajerāde ígūrē báremurā ááríma. ³⁷ Sugă musă merāmu: “Yă Marípă weredorerosū weregă áárā”, árī gūñagă,

o gajigʉ: “Yʉ Ōāgʉ deyomarīgʉ irimasīrī sīrīrē opáa”, ãrī gūñagʉ, i yʉ mʉsārē gojarire: “Marī Opʉ doreri ãārā”, ãrī masīgukumi. ³⁸ Yʉ gojarire: “Marī Opʉ doreri ãārībea”, ãrīmakʉ, īgūrē: “Marīpʉyare weregʉ ãārībemi”, ãrīka!

³⁹ Yaarā, Marīpʉ weredorerosū weremasīrīrē buro gāāmeka mʉsā! Mʉsā merāmarārē īgūsā gaji masā ya merā werenīmasībirikererā werenīmakʉ: “Werenīmerātā!” ãrībirikōāka! ⁴⁰ Mʉsā nerērā, noó gāāmerō iribirikōāka! Goepeyari merā ãārīpereri mʉsā iririre õārō keoro irika!

15

Cristo masādeare gojadea

¹ Yaarā, yʉ mʉsārē iripoegue weredea, Jesucristo masakare tauri kerere daporare gūñamakʉ gāāmea. Mʉsā irire pérā, buremubʉ. Dapradere irire buremuníkōāa. ² Mʉsā iri kerere buremusīā, peamegue waamurā meta ãārā. Iri kerere mʉsārē yʉ weredeare buremurīrē piribirimakʉ, Marīpʉ mʉsārē taugukumi. Mʉsā iri kerere buremubirinerā, diayeta tausübribokoa.

³ Yʉre buedeare mʉsārē weretaubʉ. Iri bueri, gaji bueri nemorō õātaria. Åsū ãārā. Marīpʉya werenīrī gojadea pūgue gojaderosūta Cristo marī ñerō iridea waja marīrē boabosadi ãārīmí.

⁴ īgū boadero purʉ, īgūrē yáanerā ãārīmá. Purʉ Marīpʉya werenīrī gojadea pūgue gojaderosūta urenhwaaró merā Marīpʉ īgūrē masūdi ãārīmí.

⁵ īgūrē masūdero purʉ, Cristo Pedrore deyoayupʉ. Purʉ īgū buedoregʉ pínerā, pe mojōma pere su gubu Peru pērēbejarārē deyoayupʉ. ⁶ Purʉ

suñarō wárā quinientos masaka nemorō īgūrē būremurārē deyoayupu. Wárā īgūrē īānerā okama dapa. Gajerā boasianerā ãārīmá. ⁷ Puru Santiagore deyoayupu. Iro puru ãārīpererā īgū buedoregu pínerārē deyoayupu.

⁸ Ñārīpererā gajerārē īgū deyoadero puru, yudere deyoatūnumi pama. Majīgūgā keoro deyoabigā deyoadi irirosū yu ãārīkeregū, Jesúre būremutuyáa. ⁹ Ígū yure deyoaburi dupuyurogue īgūrē būremurārē ñerō irigorenabu. Irasirigu gajerā Jesús buedoregu pínerā ãārīpererā dokague ãārā. Masaka yure: “Ígū Jesús buedoregu pídi ãārīmi”, ãrīmakū: “Yu Jesús buedoregu píbodi ãārībiradibu”, ãrī gūñáa. ¹⁰ Irasū ãārīkerepuru, Marípu yure ðārō iritamumi. Irasirigu Jesucristo yure īgūyare buedoregu pími. Marípu yure ubugora ðārō iritamugū meta yámi. Yu ãārīpererā gajerā Jesucristo buedoregu pínerā nemorō moāa. Yu gūñarī merā irasiribe. Marípu yure ðārō iritamugū, yu merā ãārīnökōāmi. Yure Ígū iritamuri merā ðārō moāmakū yámi. ¹¹ Yu bueri, gajerā Jesucristo buedoregu pínerā bueri irirosūta ãārā. Guá ãārīpererā Jesucristo boa, masādea kerere buea. Ikerere pérā, musā ëgūrē būremunugābu.

Boanerā masāburire gojadea

¹² Guá, Cristo boa, masādeare buekerepuru, gajerā musā merā ãārīrā: “Boanerā neō masābirikuma”, ãrīma. ¿Nasirirā irasū ãārīrī ire? ¹³ Boanerā masāburi marīmakū, Cristode masābiribodi ãārīmí. ¹⁴ Cristo masābirimakū, guá bueri neō wajamarībokoa. Musā ëgūrē būremurīde wajamarībokoa. ¹⁵ Marípu boanerārē

masūbi, Cristodere masūbiribodi ãārīmí. Ígū irasū iribirimakū, gúa: “Marípū Cristore masūdi ãārīmí”, ãārīrā, ãrigatorā iribokuyo. ¹⁶ “Boanerā masābirikuma”, Ígūsā ãārīrī diaye ãārīmakū, Cristode masābiribodi ãārīmí. ¹⁷ Cristo masābirimakū, Ígūrē mūsā būremurī wajamarībokoa. Irasirirā mūsā ñerī iridea waja, waja opakōābokoa dapa. ¹⁸ Diayeta i irasū ãārīmakū, Cristore būremurā boanerā, Ígūrē būremubirinerā peamegue waamurā irirosū ãārībokuma. ¹⁹ Marī Cristore būremurā: “Marī okarinurī dita Ígū merā õārō ãārīrāko. Marī boadero pūrū masāburire masīnā máa”, ãrī gūñarā, ãārīpererā masaka nemorō boporā ãārībokoa.

²⁰ “Cristo boadero pūrū, masādi ãārīmí”, ãārīrī gapū diaye ãārā. Marī ãārīpererā masaka boadero pūrū masāburi dupuyuro masāpūroridi ãārīmi. ²¹ Ásū ãārā. Neõgorague ãārīpūroridi Adán ñerī iripūroridea waja marī masaka ãārīpererā boamurā dita ãārā. Pūrū Jesucristo õārīrē iripeodea waja marī boadero pūrū masārāko. ²² Marī masaka ãārīpererā Adán parāmerā ãārīturiarā ãārīrī waja boamurā dita ãārā. Cristoyerā marī ãārīmakū, marī boadero pūrū, Marípū marī ãārīpererārē masūgukumi. ²³ Marípū marīrē keoro masūgukumi. Cristo masāsiadi ãārīmí. Pūrū Ígū i ûmugue dupaturi aarimakū, marī Ígūyarā ãārīsīā, masārāko. ²⁴ Irasū waamakū, i ûmū pereakōārokao. Irinurē Cristo ãārīpererā ñerārē: oparārē, dorerārē, turarārē béogukumi. Ígū irasiriadero pūrū, Ígū Pagure Ígū ãārīpererā Opū ãārīrē wiagukumi.

25 Ígū wiaburi dupuyuro Marípʉ Cristore íāturirā ãārīpererārē bēogukumi. Ígūsārē bēoburi dupuyuro Marípʉ gāāmederosūta Cristo ãārīpererā Opʉ ãārīgukumi. **26** Ñārīpererārē Ígūrē íāturirārē bēodero pʉrʉ, boaridere peremakʉ irigukumi. **27** Marípʉ Ígūya werenírī gojadea pūgue ãārīderosūta Cristore ãārīpererārē doregu, ãārīpererire opagu ãārīmakʉ iridi ãārīmí. Irasū ãārīrō: “Marípʉ weka doregu Cristo ãārīmi”, ãārīdaro meta yáa. Marípʉta ãārīpererire, ãārīpererārē Cristo dokague pídi ãārīmí. **28** Marípʉ Ígūrē irasiri ododero pʉrʉ, Cristo Marípʉ magū Ígū ãārīpererārē doregu, ãārīpereri opagu ãārīrīrē Marípʉre wiagukumi. Irasirigu Marípʉ ãārīpereri, ãārīpererā Opʉ ãārīgukumi.

29 Gaji ãārā. “Boanerā masābirikuma”, Ígūsā ãārīkerepʉrʉ, ¿nasirirā gajerā masaka boanerāya ãārīburire wāiyebosayuri? Ígūsā: “Boanerā masābirikuma”, ãārīrā, Ígūsāya ãārīburire wāiyebosabiribokuma.

30 Gua: “Boanerā masārākuma”, ãārī bueri waja ñumuriku gajerā guare ñerō iriduama. Guare Ígūsā ñerō iriduakerepʉrʉ, boanerā masāburire masisiā, irire buenikōāa. **31** Yaarā, i diayeta ãārā. Marī Opʉ Jesucristore mʉsā bʉremumakʉ íágū, yʉ buro ushyáa. Ide diayeta ãārā. Ùmʉrikʉ: “Masaka yure wējēkōārākuma”, ãārī péñáa. **32** Yʉ Jesucristoya kerere bueri waja Efesoguere makānʉ marā yéa buro guarā irirosū ãārīrā, yure ñerō irima. “Boanerā masābirikuma”, Ígūsā ãārīrī diaye ãārīmakʉ, yʉ irogue bueri waja ñerō taridea wajamaribokuyo. “Boanerā masābirikuma”, Ígūsā ãārīrī diaye ãārīmakʉ, marīde gajerā irirosū

ãsū ãrī werenibokoa: “Náka baa, iirírā! Ñamigā boakōābokoa. Irasirirā marī boaburi dupuyuro marī gāāmerō irirā!” ãrībokoa.

³³ Gajerā ãrīgatorire pébirikōāka! Masaka ãsū ãrī werewuakuma: “Ñerārē wapikurā, musā õārō iririkurire pirikōārāko”. ³⁴ Irasirirā musā dupuyurogue goepayari merā keoro iriderosūta irika doja! Ñerīrē irinemobirikōāka! Musā surāyeri Marīpure masībea. Musārē gūyasīrīdoregu irasū ãrā.

Boanerā masāburire gojanemodea

³⁵ Gajipoe sugu ãsū ãrī sērēñabokumi: “¿Nasiri boanerā masārākuri? ¿Naásūperi dupu oparākuri?” ãrībokumi. ³⁶ Irasū sērēñagū pémasībi ãārīmi. Marī oteri yeri otedero pūru, iri yeri puriburi dupuyuro yeba poekague boakōāko. Boa, pūru puri wirikoa. Boabirimakū, neō puri wirimasibirikoa. ³⁷ Marī oterā, puridiguere ãi otebea. Dupayeri direta otea. Iri yeri trigo yeri ãārīrō, o gaji yeri ãārīrō ãārīkao. ³⁸ Iri yerire marī otedero pūru, Marīpū gapu īgū gāāmederosūta iri yerire purimakū yámi. Irasirigū ojoduka yerire ojodukañu waamakū yámi. Trigo yerire trigo sari waamakū yámi. Irasū dita yámi Marīpū. ³⁹ Ñārīpererā okari oparā s̄erosū dupukurā ãārībema. Masakaya dupu, waimurāya dupu irirosū ãārībea. Mirāya dupu, waaiya dupu irirosū ãārībea. ⁴⁰ Ùmarō marāya dupu, i ûmū marāya dupu irirosū ãārībea. Ùmarō marā õārī dupu opama. I ûmū marā, ûmarō marā irirosū ãārībirikererā, īgūsāde õārī dupu opama. ⁴¹ Abe ûmūmū kūmijürī merā asimi. Ñamimū irirosū boyobemi. Neñukāde gajerosūperi gosema. Neñukārē

marī īāmakū, gajerā sīrūgā goserā deyoma. Gajerā buro goserā deyoma.

42 Marī boanerā masārā ãsū ãārīrākoo. Marī boamakā yáaderō puru, marīya dupu boarokoo. Puru masārā, gaji dupu neō boabiri dupu oparākoo. Irasirirā neō dupaturi boabirikoo. **43** Marīya dupure yáamakū, boanerāya dupu boari dupu, turabiri dupu daro ãārā. Marīpu marīrē masūmakū, marīya dupu õārī dupu, turari dupu ãārīrokoo. **44** Marīya dupure yáamakū, marīya dupu i ūmūma dupu ãārā. Marī boanerā masāmakū, marīya dupu ūmugasima dupu ãārīrokoo. Irasirirā ãsū ãrī masīa. Daporare marī i ūmūma dupure opáa. Puru ūmugasima dupure oparākoo.

45 Marīpya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasúdero ãārībú: “Marīpu īgū iripuroridi Adārē okarire sīdi ãārīmí”, ãrī gojasúdero ãārībú. Adán purumu Jesucristo gapu perebiri okarire sīgū ãārīmi. **46** Marī i ūmūma dupure opapuroria. Puruguere ūmugasima dupure oparākoo. **47** I ūmūgue ãārīpuroridi Adán, nikū merā irisūdi ãārīmí. īgū purumu marī Opu Jesucristo gapu ūmugasiguem u ãārīmi. **48** Adán nikū merā iridea dupu dupukuderosū marī ãārīpererā nikū merā iridea dupu dupukua. Irasū ãārīmakū, ūmugasiguem u Jesucristoyarā ãārīsīā, īgūya dupu irirosū dupukurākoo. **49** Adán nikū merā irisūdi ãārīmí. Marī īgū irirosū dupukha. Puru ūmugasiguem u Cristo irirosū dupukurākoo.

50 Yaarā, mūsārē ire werea. Marīrē i ūmūma dupu merā ūmugasigue Marīpu īgūyarārē dorerogue neō waamasīnā māa. I ūmūma boaburi dupu merā ūmugasigue perebiri okari ãārīrōguere

neõ waamasõña máa. ⁵¹⁻⁵² Masaka masõbirideare daporare mûsârë weregura. Jesucristo i ûmugue dupaturi aariburi dupuyuro âãrípererã ïgãyaraõ boabirikuma. Jesucristo aaripoe Marípore wereboegü puridiru puritñugukumi. Irasú puriadero pñru, mata kãrõ yoberá irirosú marí âãrípererã Jesucristore bñremurã gorawayuráko. Marí boanerã gaji dupü boabiri dupü merã masârakoa. Irasirirã neõ dupaturi boabirikoa. Okarâde gaji dupü boabiri dupü oparâkuma. ⁵³ Marípü maríya dupü pereburi dupüre gorawayugukumi, perebiri dupüre opaburo, ârígü. Maríya dupü boaburi dupüre gorawayugukumi, neõ boabiri dupüre opaburo, ârígü. ⁵⁴ Maríya dupü pereburi dupü, neõ perebiri dupüre gorawayumakü, marí boaburi dupü, neõ boabiri dupüre gorawayumakü, Marípuya werenírõ gojadea pügue ârîderosüta waarokoa. Åsú ârõ gojasüdero âãrílbá iri püguere: "Marípü boarire béokõâmi, dupaturi marírë neõ boabirikõâburo, ârígü. ⁵⁵ Marí boakõârakoa, ârõ güidea pereakõâa", ârõ gojasüdero âãrílbá. ⁵⁶ Marí ñerõ iridea waja boamurã dita âãrã. Marípü Moisére doreri pídea merã marí ñerõ irideare masña. ⁵⁷ Irasú âãríkerepñru, Marípü marí Opü Jesucristo iridea merã marírë peamegue waabonerârë taumi. Irasirirã Marípore: "Õätaría mü", ârõ, usuyari sña.

⁵⁸ Irasirirã, yaarã yü maîrã, mûsârë åsú ârõ weregura. Mûsâ marí Opü Jesucristore bñremurírë neõ piribirkõâka! Gajerã mûsârë ïgãyare béodoremakü, neõ béobirkõâka! Ùmûrikü ïgü moâdorerire õärõ irinikõâka! Ire marí masña.

Ígū merā marī õärō ãäärírā Ígū marírē moädorerire irimakū, marī moärī, ubu ãäärírī neõ ãääríbea.

16

Corinto marā gajerā Jesúre baremurārē niyeru siburi neeõrīrē gojadea

¹ Daporare mäsärē niyeru neeõ, mäsā gajerā Jesúre baremurārē siburi weregura. Yü gajerā Jesúre baremurārē Galacia nikügue ãäärírārē dorederosūta mäsāde irika! ² Semanarikü siuñajärinu* ãäärímakū, ãäärípererā mäsā gajerā Jesúre baremurārē siburi niyerure dükawa duripíka! Mérögā oparā mérögā dükawa duripíka! Waaweyaro oparā waaweyaro dükawa duripíka! Irasirirā, yü mäsā pürogue ejamakū, mäsā siburi opasiaräko. ³ Yü mäsā pürogue ejagü, mäsā beyenerārē Jerusalëgue iriugüko. Papera pügue ãsū ãrī gojagüko: “Ísā ãääríma Corinto marā beyenerā”. Irasū ãrī goja odo, Ígüsā merā iri pürē, mäsā duripí neeõdea niyerure iriugüko, Jesúre baremurā Jerusalëgue ãäärírārē sïdoregü. ⁴ Mäsā yüre: “Ígüsā merā waamakū gäämea”, ãäärímakū, Ígüsā yü merā waarakuma.

Pablo Ígū Corintogue waaburire gojadea

⁵ Yü mäsā pürogue waagü, Macedonia nikügue waapürorigüko. Irore tariwágā, mäsā püro waagüko. ⁶ Gajipoe irigü yoaweyaripoe mäsā merā ãäärígüko, o gajipoe irigü puibure ãäärípeogü, ãäärípeoköäboko. Irasirirā mäsā yü gajerogue

* **16:2** Jesúre baremurāya siuñajärinü, domingo ãäärā. Domingo ãäärímakū, Jesús boadigue masädi ãäärími. Irasirirā, domingo ãäärímakū, Ígürē baremurā nerënama.

waaburire iritamumaširāko. ⁷ Yu musārē īārī dita īātariaduabirikoa. Irasirigu marī Opu gāāmemakū, yoaripoe musā merā āārīguko. ⁸ Pentecostés bosenu āārīmakū, ðõ Efesogueta tauguko dapa.

⁹ Õõguere wári moārī āārā. Marī Opuya kerere péduharā wárā āārīma. Irasū āārīmakū, yu irire weremakū kāmutaduharāde wárā āārīma.

¹⁰ Timoteo musā purogue īgu ejamakū, īgurē ðārō merā bokatirī, ðārō usuyari merā ñeāka! Musā irasirimakū, īgu musā merā bujawereri marīrō āārīgukumi. īgu yu irirosū marī Opuyare moāmi. ¹¹ Irasirirā īgurē irasū īābēomerātā ðārō merā īgurē iritamuka! Musā irasirimakū, īgu yu purogue ðārō usuyari merā goedujarigukumi. Gajerā Jesúre buremurā merā gua īgurē yúrā yáa. Irasirirā, īgu õõgue aariburire iritamuka!

¹² Apolore marīyagu Jesúre buremugurē musārē īāgu waamakū buro gāāmeadibu. Irasirigu īgurē gajerā Jesúre buremurā merā waadoreadibu. Yu waadorekerepuru, īgu daporare waaduabemi. Puru īgurē gajino iriri marīmakū, musā purogue waagukumi.

Pablo Corinto marārē õādoretñudea

¹³ Óārō pémasíka! Jesucristore buremurírē neõ piribirikóäka! Güiri marīrō ðārō gûñaturarā āārīka! Marīpu turari merā ðārō āārīrikuka! ¹⁴ Āārīperereri gajinorē irirā, gajerārē mařī merā irika!

¹⁵ Yaarā, musā masña. Acaya nikûguere Estéfanas wâikuguya wii marā, gajerā iro marā Jesúre buremupuroriburi dupuyuro īgurē buremupurorinerā āārīma. īgusā, gajerā Jesúre buremurārē ðārō iritamuníkõäma. ¹⁶ īgusā irirosū

irirārē õārō īgūsā dorerire irituyaka! Gajerā īgūsā merā Jesucristoyare moātamurārē mūsā õārō īgūsā dorerire irituyamakū gāāmea yu. ¹⁷ Mūsā merāmarā Estéfanas, Fortunato, Acaico yu purogue ejasiama. īgūsā yu merā ãārīmakū, buro usuyáa. īgūsā mūsā yure iritamuboadeare iritamuma. ¹⁸ Yure õārō yujupūrākumakū yáma. Mūsādere irasūta iriñurā. Mūsārē gajerā pérogue īgūsā irirosū irirārē: “Óārō irirā yáma”, ãārī werero gāāmea.

¹⁹ Asia nikū marā Jesúre būremurā mūsārē õādorema. Aquila, Priscila, gajerā Jesúre būremurā īgūsāya wiigue nerēnarāde mūsārē buro õādorema. ²⁰ Óō marā Jesúre būremurā ãārīpererā mūsārē õādorema. Usuyari merā gāme bokatīrī, õārō merā mojō ñeānaka!

²¹ Yu Pablo, yu basi: “Mūsārē õādorea”, ãārī gojáa.

²² Marī Opūre Jesucristore maibino wajamoāsūburo. “Gua Opū aarika!”

²³ Marī Opū Jesucristo mūsārē õārō iritamuburo.

²⁴ Marī ãārīpererā Jesucristoyarā ãārā. Irasirigū yu mūsā ãārīpererārē buro maīa. Åsū ãārā. Irasūta ãārīburo.

Iropāta ãārā.

Pablo

Marípuya Kerere Wereri Turi New Testament in Siriano

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siriano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Siriano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
1a0774e8-d152-5929-891b-95e0d2238786